

Aan de colleges van Burgemeester en Wethouders
van de deelnemende gemeenten in de regio
Zuid-Holland Zuid

Uw kenmerk	Ons kenmerk UIT/2306361	Datum 12 juli 2023
Onderwerp Eerste burap 2023 GR DG&J	Bijlage(n)	Behandeld door/telefoonnummer T. de Haas/ 078 770 3434

Geacht College,

In de vergadering van het algemeen bestuur van de DG&J van 6 juli is de 1^e Bestuursrapportage (Burap) besproken en besloten;

- om kennis te nemen van de rapportage en de hierin opgenomen prognoses;
- deze door te geleiden naar de raden.

Voor de jeugdhulputgaven is een bijgestelde prognose gemaakt. In beginsel zou hiervoor ook een begrotingswijziging overwogen kunnen worden met bijbehorend zienswijze traject.

Gelet op de omvang van de wijziging van de prognose (1,1%), de verschillen in impact per gemeente en het gegeven dat er maandelijks nog mutaties op gemeentelijk niveau kunnen optreden is hiervoor door het algemeen bestuur niet gekozen.

Met het doorgeleiden van deze 1^e Burap naar de raden en de voor u beschikbare maandelijks rapportage met een prognose voor het gehele jaar en een rolling forecast, kan de informatiepositie van de raden en daarmee de mogelijkheden voor gemeentelijke kaderstelling worden geborgd.

Wij verzoeken u dan ook deze 1^e Burap door te geleiden naar uw raden en geven u in overweging ook de maandelijks rapportage met uw raad te delen.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd
namens deze,

de secretaris,

E.S. Schurink

1^e Bestuursrapportage 2023

Versie 30 mei 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Samenvatting	4
Programma's	6
Programma 1 Publieke Gezondheid	6
Infectieziektenbestrijding	6
SOA/Sense.....	7
TBC bestrijding	9
Reizigersadvisering en Hepatitis B vaccinaties beroepsgroepen	9
Gezondheid en Milieu.....	9
Toezicht Kinderopvang	9
Toezicht WMO	10
Gezondheidsbevordering.....	10
Crisisorganisatie	11
OGGZ	11
Programma 2 Veilig Thuis	12
Volwassenen & Jeugd	13
Crisisdienst	15
Programma 3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	16
Leerplicht.....	16
RMC & VSV-trajectbegeleiding	17
Programma 4 Jeugdgezondheidszorg.....	18
Programma 5 Kennisprogramma.....	19
Programma 6 Serviceorganisatie Jeugd	19
Risicoparagraaf	27
Bestuurlijke besluitvorming.....	34
Bijlage 1 Bestuurlijke planner.....	35

Inleiding

Voor u ligt de eerste bestuursrapportage 2023 van de Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid (DGJ). De bestuursrapportage heeft als doel om te informeren over beleidsmatige ontwikkelingen - en/of financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting en, daar indien noodzakelijk, bijsturingsmaatregelen voor te leggen. Daarnaast wordt, op basis van de eerste vier maanden van 2023, een financiële prognose voor 2023 gegeven.

De 1^e bestuursrapportage van 2023 betreft een afwijkingenrapportage waarin inhoudelijke afwijkingen worden geduid. Om eventuele afwijkingen inzichtelijk te maken wordt er gebruik gemaakt van onderstaande smileys. Wanneer er (ernstig) achter gelopen wordt op de norm wordt dit ook nog nader toegelicht.

☹ Realisatie loopt ernstig achter op de norm	☹ Realisatie loopt achter op de norm	☺ Realisatie conform of boven op de norm
--	--------------------------------------	--

Samenvatting

De bestuursrapportage heeft als doel het Dagelijkse Bestuur en het Algemeen Bestuur te informeren welke afwijkingen er zijn en welke er naar verwachting komen ten opzichte van het vastgestelde beleid en de programmabegroting 2023. In april is een voorstel tot actualisatie van de begroting 2023 ter zienwijze voorgelegd.

Voor de organisatieonderdelen GGD, LVS en VT is, ten opzichte van deze actualisatie, de prognose ongewijzigd gebleven. Voor het organisatieonderdeel SOJ is een aangepaste prognose opgenomen die, ten opzichte van de actualisatie, op totaal niveau ca. 1,5 mln. (1,1%) afwijkt.

Hieronder is weergegeven welke doelstellingen naar verwachting per einde jaar niet conform de norm gerealiseerd zullen worden.

Aantal afgehandelde meldingen van het absoluut en relatief verzuim bij Leerplicht

Het is sprake van een flinke stijging ten opzichte van de voorgaande jaren. Door de jaren heen is de rol van LVS veranderd van voornamelijk reactief naar ook preventief en is de samenwerking van het sociaal domein complexer geworden. De problematiek van gezinnen, kinderen en jongeren is zwaarder geworden en vragen recentelijk nieuwe migratiestromen veel extra inzet. Tevens is geïnvesteerd op de samenwerking met scholen waardoor die meer zijn gaan melden. Om deze extra meldingen op te kunnen vangen heeft het Algemeen Bestuur in april ingestemd met een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit. De hiermee gepaarde lasten bedragen circa € 299.000. Het Algemeen Bestuur heeft aan de toekenning van de tijdelijk middelen de voorwaarde verbonden dat voorstellen worden ontwikkeld voor een zo efficiënt en effectief mogelijke werkwijze in de gehele keten rond het voorkomen en oplossen van schoolverzuim.

Doorlooptijd bij Veilig Thuis met betrekking tot de triage

Circa 38% van de meldingen is niet binnen 5 werkdagen getrieerd. De oorzaak hiervan is enerzijds exogeen, zo was er sprake van een groot aantal meldingen met hoge urgentie, waardoor de volgordelijkheid van de triëren meldingen beïnvloed werd en dit de doorlooptijd negatief beïnvloedt. Anderzijds waren er ook interne factoren zoals hoog ziekteverzuim en openstaande vacatures. De verwachting is dat per einde jaar de doelstelling niet gerealiseerd zal worden, gemiddelde doorlooptijd zal voor het jaar 2023 rond de 5,8 werkdagen liggen.

Aantal casussen voor uitvoering hoorfunctie vanuit Wet Verplichte GGZ (WvGGZ)

De norm van het aantal casussen voor 2023 ligt op 400. De verwachting is dat in 2023 uiteindelijk 81 casussen zullen plaatsvinden. Een regionale projectleider is bezig de oorzaak hiervan te onderzoeken.

Direct overdagen van casus bij Crisisdienst aan lokaal veld

Vanwege de werksituatie bij de lokale teams en zorgaanbieders is het nog niet altijd in staat om de casus binnen 48 uur op zich te nemen. Hierdoor blijft het CIT noodgedwongen bij de casus betrokken.

Realisatie optimale bezetting piket poule

De (piket) poule Medische Milieukunde wordt op dit moment door twee mensen gevuld. Er zal wederom een uitvraag plaatsvinden om het gewenste aantal van vier te bereiken. In acute situaties is altijd een Geneeskundig adviseur gevaarlijke stoffen beschikbaar om deze rol in te vullen, waardoor geen problemen worden verwacht.

Financieel beeld SOJ

Het Algemeen Bestuur heeft op 6 april 2023 een bijgestelde begroting vastgesteld waarin de hogere indexatie en de actuele inzichten ten aanzien van de zorgkosten zijn verwerkt. Ten opzichte van de bijgestelde begroting nemen de verwachte kosten voor het jaar 2023 toe met € 1,5 mln. (1,1%). Deze stijging is het gevolg van:

- Circa € 1,0 miljoen hogere uitgaven regionale zorgmarkt, betreft hier diverse voor- en nadelen;
- Circa € 0,8 miljoen lagere lasten LTA vanwege het verfijnen van de prognose. Het betreft hier lasten voor een kleine groep jeugdigen waarvan de kosten sterk kunnen fluctueren;
- Circa € 1,3 miljoen hogere lasten voor PGB als gevolg van een fout in raming en stijgende kosten.

Programma's

Programma 1 Publieke Gezondheid

Infectieziektenbestrijding

Dat de infectieziektebestrijding in Nederland versterking nodig heeft, is een inzicht dat inmiddels breed wordt omarmd, en vanuit het ministerie van VWS wordt ondersteund met tijdelijke middelen (SPUK Versterking Infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid; VIP) voor 2023 en 2024. De GGD besteedt deze middelen onder andere aan het opleiden van artsen en verpleegkundigen, aan epidemiologisch en wetenschappelijk onderzoek en aan bovenregionale samenwerking. Met behulp van deze middelen wordt tevens de wijkgerichte aanpak en de samenwerking met partners in de eerste en tweedelijns zorg voortgezet. Vanuit onze regio nemen wij deel aan de landelijke gesprekken van onder andere GGD GHOR NL en RIVM met het ministerie van VWS over structurele (middelen voor de) versterking van de infectieziektebestrijding. Ook aan de vormgeving van de Landelijke Functionaliteit infectieziektebestrijding (Lfi), de nieuwe landelijke crisisorganisatie die ervoor moet gaan zorgen dat Nederland een toekomstige pandemie beter kan bestrijden, dragen we met onze opgedane kennis en ervaring bij.

Covid-19

We hebben vastgesteld dat de indicatoren uit de begroting 2023 geen zinvolle informatie meer opleveren, derhalve zijn deze niet in deze rapportage opgenomen. Het eerste kwartaal van 2023 was de GGD ZHZ in afwachting van het besluit van VWS over de wijze waarop de bestrijding van COVID-19 in het vervolg zou worden vormgegeven.

De minister van VWS heeft in februari aangegeven om te starten met een eerste afschaling van testen. In maart heeft de minister aangegeven dat het niet langer noodzakelijk is om GGD-testlocaties open te houden en verzoekt hij de GGD-en om de afbouw van de testlocaties voor te zetten. Vanaf 17 maart jl. is het niet meer mogelijk om een testafspraken te maken bij de GGD.

Voor wat betreft Bron- en contactonderzoek (BCO) heeft de minister opdracht gegeven om BCO in het kader van COVID-19 zodanig in te richten dat de taken worden overgedragen naar de reguliere infectieziektebestrijding van de GGD. Waar nodig worden uitbraken of clusters van Covid-19 in instellingen waar kwetsbaren verblijven gevolgd en wordt geadviseerd over beleid.

Eind 2022 was er nog sprake van een eventuele vaccinatiecampagne in het voorjaar van 2023. In april heeft de minister besloten om dit niet door te laten gaan. De opdracht vanuit VWS is om de capaciteit voor vaccineren af te bouwen naar 10.000 prikken per week (landelijk). De GGD moet echter wel rekening houden met een eventuele opschaling voor een najaarscampagne waarbij opgeschaald kan worden naar 300.000 prikken per week (landelijk). Daarnaast is de opdracht om wel op lokaal niveau een informatie- en vaccinatie aanbod te behouden (fijnmazige vaccinatie), met name voor doelgroepen die nog onvoldoende beschermd zijn. Voor deze opdrachten stelt VWS de financiële middelen beschikbaar in de vorm van een SPUK. De meerkostenregeling komt per 1 juli 2023 te vervallen.

Overige infectieziekten

Het eerste trimester van 2023 is het aantal vragen aan de GGD over COVID-19 en Mpox verder gedaald. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor een nieuwe vaccinatieronde tegen Mpox bij risicogroepen in gang gezet, dit in opdracht van VWS.

Daarnaast is de HPV vaccinatiecampagne opgezet voor jongvolwassenen van 18-26 jaar. Zij kunnen dit hele jaar gratis bij de GGD gevaccineerd worden. Dit is opgezet met behulp van de expertise van de Covid-organisatie in samenwerking met de afdeling infectieziektebestrijding, waarbij gebruik gemaakt is van de bestaande COVID-19 vaccinatie locaties (vast. en fijnmazig). Ook voor deze campagne is budget beschikbaar gesteld door VWS

Sinds enkele maanden is het aantal meldingen van invasieve groep A streptokokken (iGAS) toegenomen. Nadat eind 2022 de meldplicht voor deze groep infectieziekten is aangepast, en ook de iets minder ernstig zieken gemeld moeten worden, is dit aantal nog verder toegenomen. Familieleden van deze patiënten krijgen door de GGD antibiotica voorgeschreven.

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Bezetting artsen en verpleegkundigen op orde	100% van de formatie	☹️	☹️

De bezetting op de functies verpleegkundige, deskundige infectiepreventie en administratie is op orde. Op de functie Arts Maatschappij & Gezondheid is sprake van een landelijk tekort. Als gevolg daarvan hebben we ook in ZHZ onderbezetting op deze functie. Dit tekort compenseren we zo goed mogelijk door inhuur van basisartsen die we intern opleiden voor de meest voorkomende werkzaamheden.

De tijdelijke versterking die mogelijk is door de incidentele rijksmiddelen uit het programma VIP is nog niet volledig gerealiseerd. Onder andere de werving van beleidsmedewerkers en een epidemioloog/onderzoeker liep in april 2023 nog.

Door taakdifferentiatie en afronding van lopende processen van werving en selectie zal gedurende heel 2023 de bezetting op de medische functies van de GGD voldoende zijn om alle taken kwantitatief en kwalitatief op voldoende niveau uit te voeren. De noodzakelijke structurele versterking van de infectieziektebestrijding is echter een proces van lange adem; het opleiden, aantrekken en vasthouden van voldoende gekwalificeerde artsen Maatschappij en Gezondheid is een proces van jaren. De GGD ZHZ levert hieraan door het aanbieden van opleidingsplekken een substantiële bijdrage.

SOA/Sense

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Vindpercentage soa's	17%	☺️ Realisatie conform of boven op de norm 17%	☺️ Realisatie conform of boven op de norm 22,3%

In de eerste 4 maanden van 2023 heeft het Centrum Seksuele Gezondheid van GGD ZHZ 761 soa-consulten gerealiseerd, bekostigd uit de rijkssubsidie Aanvullende Seksuele Gezondheid.

Het vindpercentage was gemiddeld 22,3%. Dat betekent dat gemiddeld bij één op de vijf cliënten een soa werd gevonden. Het gebeurt ook dat één client meerdere soa's heeft. Het CSG ZHZ ziet veel cliënten uit Rotterdam-Rijnmond. Dat verklaart waarschijnlijk het hogere vindpercentage. In deze regio is het vindpercentage vaak hoger dan in ZHZ.

Per januari 2023 biedt het CSG ZHZ het Prepzorg aan mannen die seks hebben met mannen. Prep is medicatie om hiv te voorkomen. De voorbereidingen hiervoor hebben eind 2022 plaatsgevonden. Voor een andere doelgroep, sekswerkers, zijn testen op locatie uitgevoerd. Dit om deze doelgroep beter te weten bereiken.

Nu Niet Zwanger

Voor het programma Nu Niet Zwanger is een begin gemaakt met de implementatie ervan in de vijf nieuw aangesloten gemeenten Hardinxveld-Giessendam, Gorinchem, Molenlanden, Papendrecht en Sliedrecht. Het programma zit hier nog in de opstartfase, waardoor het te vroeg is om inhoudelijk te rapporteren. De GGD is bezig met het opstellen van dienstverleningsovereenkomsten met de gemeenten. In Dordrecht en Zwijndrecht loopt het programma door zoals voorheen en blijft de GGD werken aan een goede borging.

Conform de besluitvorming door het Algemeen Bestuur op 22 december 2022 rapporteren we in deze burap voor het eerst over het aantal nieuwe cliënten dat in het eerste kwartaal binnen het programma is gezien. Kanttekening hierbij is dat de cijfers van de deelnemende organisaties meestal een aanzienlijke onderrapportage laten zien, omdat medewerkers door tijdgebrek niet alles goed registreren. Dit is een landelijk bekend gegeven.

De GGD begeleidde tussen januari en eind april 2023 twee cliënten die in een niet-deelnemende gemeente in de regio woonachtig waren en door het ziekenhuis naar de GGD werden verwezen. Dit betreft één client uit de gemeente Hoeksche Waard (begeleiding gestart in 2022) en één cliënt uit Hendrik-Ido-Ambacht (sinds april 2023).

NB Onderstaande tabel betreft een rapportage per kwartaal, reden waarom deze twee cliënten hierin niet terug te zien zijn.

Tabel Aanmelding Cliënten Nu Niet Zwanger 1e kwartaal 2023

Gemeente	Organisaties (= niet opgeschaald)	GGD (= opgeschaald)
Alblasserdam	-	-
Dordrecht	13	12
Gorinchem	-	-
Hardinxveld-Giessendam	-	-
Hendrik-Ido-Ambacht	1	-
Hoeksche Waard	-	-
Molenlanden	2	1
Papendrecht	2	-
Sliedrecht	1	-
Zwijndrecht	3	5
Overig	3	nvt

TBC bestrijding

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Aantal TBC patiënten	< 15	😊	😊 2
Aantal latente TBC infecties	< 25	😊	😊 4

In 2022 werd een aantal nieuwe opvangmodaliteiten voor asielzoekers ingesteld. Voor de screening van nieuwkomers op TBC betekende dit een uitdaging. Inmiddels zijn nieuwe afspraken over gegevensuitwisseling en werkprocessen gemaakt en zijn opgelopen achterstanden ingehaald.

Reizigersadviesing en Hepatitis B vaccinaties beroepsgroepen

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Aantal (reizigers)consulten	6.000	😊	😊 2.029

Door migratie naar een andere registratie applicatie konden gedurende één week geen spreekuren gehouden worden. Per 1 maart 2023 is het spreekuur in Gorinchem gesloten. Per 1 april is er een tweede middag/avondsprek uur gestart.

Gezondheid en Milieu

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Klanttevredenheid gemeente over adviseurs en adviezen	7,0	KTO zal in de loop van 2023 worden uitgevoerd	KTO is nog niet uitgevoerd

Toezicht Kinderopvang

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Percentage verplichte jaarlijkse inspecties KDV, BSO en GOB dat is uitgevoerd	100%	😊 100%	😐 24%
Percentage jaarlijkse inspecties KDV, BSO en GOB dat is uitgevoerd binnen de wettelijke termijn	100 %	😊 100%	😊 100%
Percentage verplichte jaarlijkse inspecties gastouders (VGO) dat is uitgevoerd	50%	😊 50%	😞 13%

Door personeelsverloop is de capaciteit voor de uitvoering van het Toezicht op de kinderopvang beperkter dan gewenst; naar verwachting zal deze problematiek in de tweede helft van 2023 zijn opgelost.

In bovenstaande tabel hebben we de indicator "percentage verplichte jaarlijkse inspecties kinderopvang" zoals opgenomen in de begroting 2023 uitgesplitst in een indicator voor de kindercentra en een indicator voor de gastouderopvang. Beide indicatoren laten zien dat de uitvoering achterloopt op de planning. Daarvoor is een aantal oorzaken aan te wijzen. Door bijsturing verwachten we eind 2023 wel alle afgesproken inspecties te hebben uitgevoerd.

Tot maart 2023 is de GGD bezig geweest met de afronding van inspectierapporten over 2022. Naast de jaarlijkse onderzoeken worden onderzoeken voor registratie (OVR) uitgevoerd, incidentele onderzoeken (IO) en nadere onderzoeken (NO). Het aantal onderzoeken in 2023 is een prognose op basis van ervaringen uit het verleden en mogelijke verhuizingen. Op 1 mei is het percentage OVR-en (82%), IO (71%) en NO (82%) en dat is hoog ten opzichte van de jaarprognose. Dit betekent dat hier relatief veel tijd in is gaan zitten ten kosten van jaarlijkse onderzoeken. Deze onderzoeken hebben namelijk voorrang ten opzichte van de jaarlijkse onderzoeken. Ook hebben enkel grote, tijdsintensieve incidentele onderzoeken plaatsgevonden, zoals in de gemeente Dordrecht.

Toezicht WMO

De GGD heeft in de eerste weken van 2023 nog tijd besteed aan het afronden van, en rapporteren over, onderzoeken die zijn uitgevoerd in 2022. Met de opdrachtgevers Gorinchem/Molenlanden, Sociale Dienst Drechtsteden en centrumgemeente Dordrecht zijn offertegesprekken gevoerd en opdrachten voor 2023 vastgesteld. In het kader van de opdracht van het Algemeen Bestuur om het toezicht WMO kostendekkend te maken zijn gesprekken gevoerd met WMO beleidsmedewerkers van de 10 gemeenten en met de opdrachtgevers. De verwachting is dat de GGD kort na de zomer met een bestuurlijk voorstel zal komen.

Gezondheidsbevordering

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Realiseren van doelstellingen van het programma dat voortkomt uit de lokale nota volksgezondheid 2020-2023	Volgens jaarlijkse verantwoording die per gemeente wordt opgesteld	☺ Aandachtspunt: de nieuwe nota/MJP en de gemeentelijke SPUK aanvragen gaan mogelijk veel tijd van ons vragen. Als dit zo is zullen de doelstellingen uit de jaarplannen mogelijk moeten worden bijgesteld.	☺
Tevredenheid gemeenten	Cijfer (schaal 1 op 10); 8,0	☺ Er wordt een nieuw KTO uitgevoerd in 2024	☺
Tevredenheid ketenpartners	Cijfer (schaal 1 op 10); 8,0	☺ Er wordt een nieuw KTO uitgevoerd in 2024	☺

Crisisorganisatie

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Realiseren optimale bezetting van de (piket) poule voor uitvoering van de taken van de GGD in crisissituaties	4x (wnd.) Directeur Publieke Gezondheid. 4 x procesleider Psychosociale Hulpverlening; 4 x procesleider Infectieziektebestrijding 4x procesleider communicatie 4x procesleider geneeskundig onderzoek	☹️	☹️
Minimaal 1 OTO (opleiden, trainen en oefenen) activiteit per werkproces per jaar	100%	😊	😊

De (piket) poule Medische Milieukunde (MMK) wordt door 2 mensen gevuld. Ondanks samenwerking met Rotterdam Rijnmond is het lastig om dit naar 4 te krijgen, gaan we hier wel weer een uitvraag voor doen. In kantoor tijd (en zo nodig ook daarbuiten) is er een MMK van de GGDZHZ beschikbaar, naast de beide piketfunctionarissen. In de acute situatie bij een crisis is er overigens altijd een Geneeskundig adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS) beschikbaar (harde piket) om deze rol in te vullen dus komen we in de praktijk niet in de problemen.

Verder is de plek van directeur Publieke gezondheid vacant. Deze zal naar verwachting ultimo 2023 worden ingevuld.

OGGZ

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Totaal aantal initiële meldingen	2.200 (marge 10%)	😊 Totaal: 1241 meldingen in Q1 waarvan 571 nieuwe meldingen = 46%	😊
Percentage recidive van het totaal aantal meldingen (recidive is dossier gesloten of laatste meldingen is meer dan 6 maanden geleden)	Nulmeting 2020: 62%	😊 670 herhaalmeldingen = 54%	😊

Het aantal meldingen over personen die nog niet bekend zijn bij het meldpunt neemt iets af. Het aantal herhaalmeldingen blijft onverminderd hoog.

De inzet op personen die vaker in beeld komen wordt nauw gemonitord. Een echte sluitende aanpak richt zich niet alleen op complexe casuïstiek zoals vaak wordt gedacht. Een sluitende aanpak richt zich op het organiseren van een keten die met elkaar samenwerken en waarin de (zorg)professionals zelf richting geven aan het op- en afschalen van de aanpak die nodig is om te zorgen voor stabilisatie en indien mogelijk

herstel. De keten bestaat daarom niet alleen uit zorgprofessionals, maar ook politie, woningcorporaties, gemeenten, wijkteams etc. zijn onderdeel van deze keten.

Door meer inzicht te krijgen op de kwetsbare personen waar (veel) herhaalmeldingen over binnen komen kunnen we inzoomen op de ontstane situatie, wat kan bijdragen aan stabilisatie waardoor het aantal herhaalmeldingen verminderd. Een belangrijke kanttekening hierbij is om te realiseren dat het stabiliseren van een situatie ook tijd vraagt, met name bij niet-acute situaties. Wanneer er meer herhaalmeldingen binnen komen zorgen deze er ook voor dat er meer informatie is over de onderliggende problematiek.

Daarnaast kan de professional, bij toenemende noodzaak, beter zorgen voor een doorbraak omdat de betrokkene zelf meer 'last' gaat ervaren. Bemoezorg gaat soms ook over het 'ijzer smeden wanneer het heet is'. Soms betekent dat dus dat de professional moet wachten op het juiste moment om zo nader contact te kunnen maken en/of om voor doorbraak te kunnen zorgen.

Programma 2 Veilig Thuis

Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid (Veilig Thuis) is één van de 25 Veilig Thuis organisaties in Nederland. Veilig Thuis zorgt voor een samenhangende aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling: het gaat om één Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Met ingang van 1 april 2022 maakt Veilig Thuis samen met de Serviceorganisatie Jeugd onderdeel uit van het Cluster Gezond en Veilig Opgroeien binnen de Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ.

In deze paragraaf van de bestuursrapportage wordt een terugblik gegeven over de afgelopen 4 maanden van 2023 bij Veilig Thuis. De hier beschreven gegevens hebben zowel betrekking op volwassenen als op jeugdigen.

In het algemeen heeft Veilig Thuis in de eerste 4 maanden van 2023, ondanks fors langdurig verzuim en verloop van personeel, de werkzaamheden uit kunnen voeren. Veilig Thuis heeft adviezen gegeven, meldingen aangenomen en meldingen beoordeeld. Veilig Thuis heeft waar nodig nader onderzoek ingesteld en maatregelen getroffen, of waar mogelijk de begeleiding overgedragen aan het lokale veld. De daarbij behorende veiligheidsvoorwaarden en geadviseerde vervolghulp zijn gemonitord en waar nodig bijgesteld.

Vanwege het hoge verzuim (gemid. 15%) en de toename van het aantal meldingen en adviezen was het behalen van de gestelde termijnen in de afgelopen 4 maanden een grote uitdaging. De toename van meldingen en adviezen wordt door de Veilig Thuis medewerkers als belastend ervaren (hoge werkdruk). Het werken bij Veilig Thuis is 'topsport'. Het werk vraagt een stevige balans tussen privé en werk. Als het op een van beide vlakken onrustig is, is de kans groter op verzuim. Vanuit de organisatie wordt er aandacht besteed aan de professionele fitheid van de medewerker, zodat de medewerker dagelijks kan omgaan met het (ver)helpen van de problemen van een ander. Het tegengaan van kindermishandeling en huiselijk geweld kan heftig zijn en complex. Ondanks het verzuim en de toename van meldingen en adviezen leveren de medewerkers van Veilig Thuis ook dit jaar weer kwalitatief goed werk met oog voor de directbetrokkene waarover gemeld wordt. Waar nodig geven zij zowel burgers als professionals adviezen zodat zij zelf verder kunnen.

In vergelijking met sommige andere Veilig Thuisorganisaties doet Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid het niet slecht (dit werd eerder ook al bevestigd middels het inspectierapport in februari 2022). Er zijn Veilig Thuisorganisaties die 20 FTE aan nieuwe collega's zoeken dan wel over de 100 casussen niet opgepakt krijgen.

Ook dit jaar zal er aandacht zijn voor hoe is het werk verder te verbeteren. In onderstaande actiepunten wordt er door Veilig Thuis in 2023 met blijvende aandacht

gewerkt aan het verbeteren van de doorlooptijden en de ketensamenwerking:

1. Er wordt gewerkt met projectteams om zowel voor de triage als voor het onderzoek de gestelde termijnen te behalen. Deze wijze van inzet heeft in de afgelopen 3 jaar een positief effect gehad.
2. Er wordt actief gestuurd op de caseload en het behalen van doorlooptijden.
3. De werkprocessen met betrekking tot de dienst Voorwaarden & Vervolg wordt herschreven en geïmplementeerd. Het doel hiervan is om te onderzoeken of deze dienst efficiënter en effectiever ingezet kan worden.
4. Gedurende de uitvoering van de dienst Onderzoek wordt daar waar mogelijk hulpverlening altijd direct ingezet. Het is voor het betreffende huishouden immers van belang dat de situatie zo snel mogelijk verbeterd.
5. De samenwerking met ketenpartners is continue onderwerp van gesprek voor leidinggevende en aandachtsfunctionarissen die vanuit Veilig Thuis lokaal werken.
6. Veilig Thuis participeert in het project Veilig Opgroeien is Teamwerk wat zich richt op het ontwikkelen van kennis en kunde bij de lokale teams en ketenpartners, zodat op termijn er minder ondersteuning gevraagd wordt van Veilig Thuis (en de jeugdbescherming).
7. Ook in 2023 werkt Veilig Thuis samen met de Raad voor de Kinderbescherming in deze regio verder aan de landelijke pilot voor het ontdubbelen van onderzoeken. Deze pilot kan mogelijk meer inzet vragen van de Veilig Thuis, maar het zou er uiteindelijk aan bij moeten dragen dat een casus sneller kan worden voorgelegd aan de kinderrechter, waardoor de betrokkenen sneller duidelijkheid in hun situatie zullen verkrijgen.
8. In 2023 werkt Veilig Thuis samen met gemeenten en wijkteams aan een analyse om inzicht te krijgen wat het op- en afschalen van casuïstiek tussen Veilig Thuis en het Wijkteam belemmerd (op lokaal en regionaal niveau). Vervolgens zal er in 2023 na de analyse t.b.v. 2024 een gezamenlijk verbeterplan opgesteld worden.

Overigens is het belangrijk om te vermelden dat ondanks de druk op het behalen van doorlooptijden, het niet behalen van de doorlooptijd geen gevolgen heeft voor het direct oppakken van spoedzaken. Alle meldingen worden aan het begin van de dag op spoed en noodzaak gescreend en daar waar dit noodzakelijk blijkt (inhoud en urgentie van de melding) direct opgepakt. Hierdoor blijven veiligheidsrisico's beperkt.

Volwassenen & Jeugd

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Meldingen Veilig Thuis ZHZ	Aantal meldingen op jaarbasis 3.900-4.100	😊 Eerste 4 maanden: 1.453 op jaarbasis: 4.359	😊
Doorlooptijden Veilig Thuis ZHZ	Triage: binnen 5 werkdagen- (norm: 95-100%)	😐 62% (gemiddelde doorlooptijd in werkdagen: 5,8 werkdag)	😐
Doorlooptijden Veilig Thuis ZHZ	Onderzoek afgerond binnen 10 weken (norm 85%-100%)	😊 72% (gemiddelde doorlooptijd in dagen: 57 dagen)	😊
Direct overdragen van meldingen	62%	😊 64%	😊

Overdracht met Ondersteuning	24%	😊 21%	😊
Onderzoek	14%	😊 15%	😊
Behandeling advies aanvragen	Aantal adviezen op jaarbasis 2750	😊 Eerste 4 maanden: 1042 op jaarbasis: 3126	😊
Tevredenheid ketenpartners	Cijfer (schaal 1 op 10); 7,5	😊 7,6	😊

Het aantal meldingen in de eerste 4 maanden van 2023 ligt 8% hoger in vergelijking met het aantal meldingen in dezelfde periode in 2022. Bij de adviezen ligt het aantal adviezen 5% hoger in de eerste 4 maanden van 2023 dan ten opzichte van het aantal adviezen in dezelfde periode in 2022.

Het is goed om hier te benoemen dat de prognose zichtbaar maakt dat het aantal meldingen en adviezen in 2023 hoger lijkt te komen liggen dan de begrote aantallen voor 2023 (melding +6%, advies +13%).

In beide gevallen is de toename natuurlijk allereerst positief te labelen, omdat zowel professionals als burgers eerder geneigd zijn om een melding te doen of om advies te vragen bij Veilig Thuis. Er lijkt dus meer bekendheid te zijn met Veilig Thuis. Echter, is de keerzijde van meer meldingen dan begroot dat de werkdruk voor de medewerkers hoger wordt. Elke melding en advies moet namelijk verwerkt worden met alles wat daar bij hoort.

In de eerste 4 maanden van 2023 is 38% van de meldingen niet binnen de 5 werkdagen termijn getriemd. De oorzaak hiervan is een samenloop van de groei van meldingen en adviezen, de grilligheid van instroom van casuïstiek, hoog verzuim en openstaande vacatures en inwerken van nieuwe collega's. Daarnaast was er verschillende casuïstiek die complex was en een hoge urgentie had. Juist meldingen met hoge urgentie hebben een sterk effect op de doorlooptijd, omdat deze meldingen met spoed beoordeeld dienen te worden. Hierdoor wordt de volgordelijkheid van de te triëren meldingen beïnvloed en daarmee het risico dat de doorlooptijd langer wordt.

In 28% van de onderzoeken is in de eerste 4 maanden van 2023 de 10 weken termijn voor een onderzoek niet behaald. Het is hier belangrijk om te benoemen dat de doorlooptijd t.o.v. de jaarverantwoording 2022 op dit vlak aanzienlijk zijn verbeterd (van 66% naar 72%).

Ook bij onderzoek geldt dat er verschillende variabelen (intern en extern) zijn die invloed hebben het behalen van de termijn. Hierbij valt te denken aan:

Intern heeft Veilig Thuis naast het verzuim te maken met onderzoeken waarin de mogelijkheid om in gesprek te komen met betrokkenen ernstig werd belemmerd of de complexiteit meer tijd vroeg om te kunnen komen tot een goede beoordeling en een passend vervolg. Een ander vertragende factor in deze is het direct oppakken van spoed- en crisisonderzoeken. Er dient dan direct gewerkt te worden aan het opheffen van de acute onveiligheid. Deze zaken worden altijd met voorrang behandeld, waardoor de doorlooptijd van de lopende onderzoeken onder druk komt te staan. Ook komt het regelmatig voor dat in de looptijd van het onderzoek nieuwe meldingen over hetzelfde dossier binnenkomen, waardoor het onderzoek verder verbreed moet worden en daardoor eveneens vertraging oploopt.

Extern merkt Veilig Thuis dat de doorlooptijd van onderzoeken wordt beïnvloed door wachtlijsten bij ketenpartners, waardoor de verantwoordelijkheid voor het zicht op de veiligheid niet overdragen kan worden. Ook het ontbreken of het niet beschikbaar hebben van benodigde expertise (verantwoordelijk zijn voor veiligheid, maken van veiligheidsplannen en werken aan directe veiligheid) bij de overdrachtspartij maakt een

langere inzet van Veilig Thuis noodzakelijk, waardoor het dossier niet kan worden afgesloten. Ook blijkt dat overdrachtspartijen in de monitoringsfase een groot beroep doen op Veilig Thuis met betrekking tot ondersteuning, meedenken en aanjagen van overgedragen dossiers. Hierdoor heeft Veilig Thuis minder tijd beschikbaar om aan de nog lopende onderzoeken te kunnen besteden of nieuwe op te pakken.

Crisisdienst

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Geleverde crisisdiensten (doelgroep 0-100)	Aantal aanvragen op jaarbasis 690	😊 Eerste 4 maanden: 166 op jaarbasis: 498	😊
Bijdrage aan huisverbod buiten kantooruren	35	😊 Eerste 4 maanden: 9 op jaarbasis: 27	😊
Uitvoering hoorfunctie in het kader van de wet verplichte GGZ	400*	😞 Eerste 4 maanden: 27 op jaarbasis: 81	😞
Direct overdragen van casus aan lokaal	45% binnen 48 uur**	😐 Merendeel lukt het niet, we gaan dit op korte termijn beter monitoren zodat dit probleem beter geadresseerd kan worden.	😐

Note:

* Het betreft hier het percentage van het aantal genomen besluiten na triage en niet het percentage van het aantal feitelijk overgedragen zaken.

** De hier genoemde norm is een streefnorm gebaseerd op de wenselijkheid crisissituaties zo snel mogelijk over te dragen in het belang van de continuïteit van de zorg voor de client.

Het aantal geleverde crisisinterventies voor jeugd en volwassen ligt momenteel lager dan het aantal dat geprognostiseerd is voor 2023. Hier is dus sprake van een afwijking die Veilig Thuis als positief kan bestempelen. Dit zou er namelijk op kunnen wijzen dat er minder cliënten in een crisissituatie terecht zijn gekomen. Echter, gezien de grilligheid (pieken en dalen van aantal zaken) van het werk van het Crisisinterventieteam van Veilig Thuis (CIT) is het voor nu nog te vroeg om dit daadwerkelijk vast te kunnen stellen voor 2023.

Tevens lijkt er een intensievere beroep gedaan te worden op de inzet van het CIT buiten kantoor tijden. Het CIT wordt als een betrouwbare schakel gezien door de ketenpartner die ondersteuning nodig heeft bij een crisis. Vaak heeft dat te maken met de complexiteit van de situatie en het feit dat het plaatsvindt buiten kantoor tijden (weekend en nachtelijke uren). Ook de landelijke beweging genaamd 'samen op in acuut' (Afkomstig uit het landelijke programma Veiligheid Voorop) heeft daar invloed op.

Het aantal verzoeken tot horen in het kader van de Wet verplichte GGZ blijft vooralsnog behoorlijk achter op de prognose. De regionaal projectleider heeft daar zicht op en het is ook zijn taak om de oorzaak hiervan te onderzoeken. Afhankelijk daarvan zal blijken of het aantal verzoeken tot het horen exponentieel zal gaan groeien.

Middels de onlangs vastgestelde samenwerkingsdocumenten moet het CIT hun casuïstiek binnen 48 uur over kunnen dragen. Lokale teams en zorgaanbieders zijn echter nog niet altijd in staat om een casus binnen 48 uur over te nemen vanwege de eigen werksituatie. Het CIT blijft dan noodgedwongen langer bij de casus betrokken. Om dit punt te kunnen

verbeteren gaat Veilig Thuis hierop monitoren, zodat het per gemeente beter geadresseerd kan gaan worden.

De bijdrage aan huisverboden door het CIT buiten kantooruren is lager dan begroot. Dat heeft vooral ook te maken met het feit dat huisverboden onregelmatig voorkomen door het jaar heen. Hierin is Veilig Thuis afhankelijk van politie of zij het proces rondom het Tijdelijk Huisverbod wel of niet opstarten.

Programma 3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt

Leerplicht

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Aantal afgehandelde meldingen van het relatief verzuim	Conform jaarstukken 2022 2.000	☹️ 2.400	☹️ 1.042
Aantal afgehandelde meldingen van het absoluut verzuim	Conform jaarstukken 2022 220	☹️ 260	☹️ 174
Aantal afgehandelde meldingen verzuim 18+	Nieuwe indicator in begroting 2023; nog geen ervaringscijfer om norm op te baseren	☺️ 600	☺️ 272
Aantal behandelde vrijstellingen	Conform jaarstukken 2022 750	☺️ 750	☹️ 133
Aantal verleende vrijstellingen (doel: verminderen)	Conform jaarstukken 2022 350	☺️ 350	☹️ 90
Alle leer- en kwalificatieplichtige kinderen jongeren staan ingeschreven op een school	100%	☺️ 100%	☺️ 100%

Het aantal meldingen van ongeoorloofd schoolverzuim is extreem hoog. Na 4 maanden hebben we al meer dan de helft van de in de begroting 2023 opgenomen norm van 2.000 afgehandelde meldingen bereikt. Als gevolg hiervan loopt de doorlooptijden van alle werkzaamheden op. Het aantal behandelde en verleende vrijstellingen loopt in samenhang daarmee substantieel achter. Met behulp van de toegekende additionele middelen verwachten we achterstanden te kunnen wegwerken. De prognoses zijn daarom conform de normen. Ter illustratie van de toegenomen werklust bij LVS kan de volgende tabel dienen:

Afwijkingen cijfers 2023 tov 1ste 4 maanden of Burap 2021 en 2022

	1 ^{ste} 4 maanden burap 2021	1 ^{ste} 4 maanden Burap 2022	1 ^{ste} 4 maanden Burap 2023
Relatief verzuimmeldingen	664	780	1.042
Absoluut verzuimmeldingen	80	82	174

Thuiszitters actueel	47	65	74
Thuiszitters in beeld geweest	62	103	106
Behandelde vrijstellingen	74	95	133
Verleende vrijstellingen	62	63	90

In bovenstaande tabel is cijfermatig te zien dat de stijging qua meldingen en het afhandelen van absoluut verzuim en vrijstellingen een flinke stijging laat zien ten opzichten van de voorgaande jaren.

Sinds de vorming van het regionaal bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten is de omvang van de formatie gelijk gebleven, terwijl de taken en verwachtingen van gemeenten en onderwijspartners van LVS wel zijn veranderd. Door de jaren heen is de rol van LVS veranderd van voornamelijk reactief naar ook preventief, is de samenwerking in het sociaal domein complexer geworden, de problematiek van gezinnen, kinderen en jongeren zwaarder en vragen recentelijk nieuwe migratiestromen veel extra inzet. Daarnaast is de afgelopen jaren geïnvesteerd op de samenwerking met scholen waardoor die meer zijn gaan melden.

In april heeft het algemeen bestuur ingestemd met een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (LVS) met 4,6 fte inhuur tot 31 december 2023. Aanleiding is de disbalans die is ontstaan tussen de gevraagde inzet van LVS en de beschikbare capaciteit. Met een toevoeging van 4,6 fte kunnen de basistaken van leerplicht weer goed worden uitgevoerd. Hierdoor worden de lasten op het begrotingsprogramma onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt 2023 overschreden met maximaal 299.000 euro. Het Algemeen Bestuur heeft aan de toekenning van de tijdelijke middelen de voorwaarde verbonden dat voorstellen worden ontwikkeld voor een zo efficiënt en effectief mogelijke werkwijze in de gehele keten rond het voorkomen en oplossen van schoolverzuim.

RMC & VSV-trajectbegeleiding

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Aantal vsv-ers in de regio (doel: verminderen)	Nieuwe indicator in begroting 2023; nog geen ervaringscijfer om norm op te baseren	840	☹️ 467
Percentage uitgevallen jongeren dat een jaar later terugkeert naar het onderwijs of naar werk (doel: verhogen)	Nieuwe indicator in begroting 2023; nog geen ervaringscijfer om norm op te baseren	65%	NVT
% nieuwe voortijdige schoolverlaters	1,71%	2,31%	NVT
Jongeren die geen onderwijs volgen, geen werk en dagbesteding hebben zijn in beeld	100%	100%	100%
% vsv'ers dat een jaar later terug gaat naar onderwijs	Nieuw	27%	NVT
% vsv'ers dat een jaar later aan het werk is	Nieuw	38%	NVT

Plaatsingen Matchmakers	Conform jaarstukken 2022 150	175	☹️ 46
-------------------------	------------------------------------	-----	----------

Het percentage voortijdig schoolverlaters onder de 18-23 jarigen is aan het stijgen. Na een Covid-19 gerelateerde laagterecord, zien we de afgelopen jaren een stijging, waarbij verwacht wordt dat deze trend nog doorzet. In regionaal verband buigen we ons regelmatig over mogelijke verklaringen.

Er is bijvoorbeeld (relatief) veel invloed op de uitval als gevolg van de hoogconjunctuur. Hierdoor kiezen jongeren om uiteenlopende redenen om te gaan werken. De cijfers geven ondersteuning voor deze verklaring. Het percentage voortijdig schoolverlaters dat een jaar later is gaan werken is gestegen van 36% naar 38%. Ook heeft de coronacrisis invloed, doordat meer jongeren last hebben van persoonlijke problemen. Echter, wat telkens blijkt is dat het niet eenvoudig is om één 'schuldige' aan te wijzen voor de stijging (of daling) van VSV. Er is geen 'silver bullit'. Het gaat om kleine verschillen, waarbij veel kenmerken een rol spelen. Vaak liggen er meerdere factoren ten grondslag aan de uitval.

Dit is een landelijke ontwikkeling, er komt een aanvalsplan vanuit het ministerie waar ook LVS op zal gaan acteren.

Programma 4 Jeugdgezondheidszorg

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
De JGZ verricht de uitvoering van het regionaal basispakket JGZ en het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) conform het Uitvoeringskader JGZ en de jaarlijkse geactualiseerde richtlijn uitvoering RVP.	Overzicht met KPI's is opgenomen in Uitvoeringskader JGZ. Deze KPI's zijn in een stoplichtenmodel opgenomen en zijn onderdeel van de jaarverantwoording JGZ.	☺️ Conform contractuele afspraken	☺️

Uit de jaarstukken van Jong JGZ blijkt dat de basistaken in het kader van de Jeugdgezondheidszorg 2022 zijn uitgevoerd conform de overeenkomst en de bijbehorende prestatie afspraken, en tevens binnen de beschikbaar gestelde opdrachtsom. De rapportage op basis van de KPI's (stoplichtmodel) moet nog door Jong JGZ ingediend worden voor zowel 2022 als Q1 2023. Deze wordt begin juni nagestuurd t.b.v. bespreking van de jaarstukken JGZ in het DB/AB van juni/juli.

In 2023 is het accountteam JGZ gestart met een afvaardiging vanuit de gemeenten Zwijndrecht, Molenlanden en Hoeksche Waard. Samen met de contractbeheerder van SOJ en de accounthouder JGZ bereidt het accountteam voortaan de contractoverleggen met Jong JGZ voor. Daarnaast zal het accountteam een belangrijke rol spelen in de voorbereidingen van de Bestuursopdracht in het kader van een toekomstbestendige JGZ. De Bestuursopdracht zal vlak voor of vlak na de zomervakantie aan het AB worden voorgelegd. Aangezien er meervoudig onderhands aanbesteed dient te worden, zal de opdracht pas in september (na een zienswijzeprocedure langs de gemeenten) verstrekt kunnen worden.

Vooruitlopend op besluitvorming in het AB vindt in Q2 2023 samen met het accountteam alvast een voorselectie plaats van de drie externe bureaus die direct na de besluitvorming een offerte mogen uitbrengen voor de uitvoering van de Bestuursopdracht (onder voorbehoud van financiering). Naar verwachting zal de uitvoering van de Bestuursopdracht door een extern bureau plaatsvinden in het eerste halfjaar van 2024.

In de periode 2024/2025 worden diverse wijzigingen in het Rijkvaccinatieprogramma verwacht. Daar waar financiële consequenties aan de orde zijn, zal dit via een begrotingswijziging voorgelegd worden aan de gemeenten.

De inhoudelijke samenwerking tussen gemeenten, DG&J en Jong JGZ is in 2023 verder versterkt door een afvaardiging vanuit de gemeenten toe te voegen aan de agendacommissie van de JGZ-specials en van de ambtelijke overleggen JGZ. Dit heeft o.a. geleid tot verdiepende gesprekken over de ruimte voor lokale verbinding vanuit het regionale basispakket en tot een aparte bijeenkomst over de GALA-SPUK ontwikkelingen in relatie tot de JGZ.

Programma 5 Kennisprogramma

Indicator	Norm	Prognose 2023	April
Het online GGD dashboard www.hoegezondiszhz.nl is geactualiseerd op basis van de gezondheidsmonitors Kinderen, Jeugd en Volwassenen & Ouderen.	100% Elk jaar wordt er een deel herijkt, in vier jaar tijd zijn alle cijfers aan de beurt geweest	☺ Conform, een update zal weer plaatsvinden na het publiceren van de resultaten van de gezondheidsmonitor Volwassen & Ouderen	☺
De gezondheidsmonitoren en de specifieke ontwikkellijnen van het Kennisprogramma zijn conform plan uitgevoerd	Voor het jaar 2023 staat de gezondheidsmonitor jeugd 13-16 jaar op het programma	☺ Conform, een update zal weer plaatsvinden na het publiceren van de resultaten van de gezondheidsmonitor Volwassen & Ouderen	☺

Programma 6 Serviceorganisatie Jeugd

In de eerste vier maanden is verder gegaan met de doorontwikkeling en verdere implementatie van de nieuwe inkoop. Belangrijke onderwerpen hierbij waren het normenkader, groepsgericht werken en Onderwijs Zorg Arrangements. Verder zijn er (tijdelijke) afspraken gemaakt over specifieke verblijfsvoorzieningen en crisisvoorzieningen. Deze onderwerpen zullen ook de komende periode nog volop werk in uitvoering zijn. Een ander belangrijk thema was JeugdzorgPlus (gesloten jeugdhulp). Er zijn bovenregionaal afspraken gemaakt over de vergoeding van leegstandskosten als gevolg van de versnelde afbouw van JeugdzorgPlus de afgelopen jaren. Hierover heeft besluitvorming plaatsgevonden door het Algemeen Bestuur. De komende periode zal in het teken staan van de continuïteitsplannen en de bekostiging daarvan. Voor wat betreft de bedrijfsvoeringskant is de implementatie van het nieuwe backoffice systeem

(clientadministratie) succesvol verlopen. De wijziging van het woonplaatsbeginsel heeft ook nog in de eerste vier maanden een grote wissel getrokken op de inzet van medewerkers en zal naar verwachting nog geheel 2023 veel aandacht vragen. Verder zijn belangrijke stappen voorwaarts gezet in de professionalisering en uitbouw van het gemeentedashboard. Zo is er meer inzicht in nieuwe instroom, het normenkader, jeugdigen met hoge zorgkosten en de 'klantreis' van jeugdhulp. Gemeenten hebben aangegeven dit van grote meerwaarde te vinden voor hun analyse en sturing op de jeugdhulp.

Samenvatting financieel beeld

Prognose € 1,5 mln. (1,1%) hoger dan bijgestelde begroting

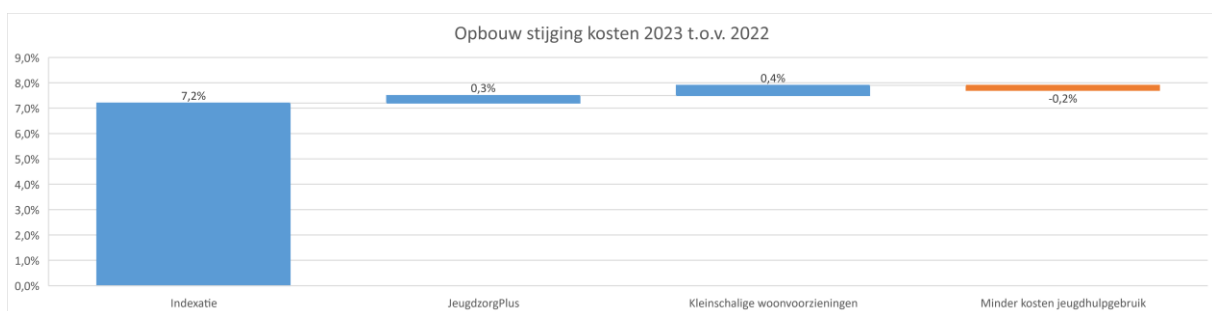
Het Algemeen Bestuur heeft op 6 april 2023 een bijgestelde begroting vastgesteld waarin de hogere indexatie en de actuele inzichten ten aanzien van de zorgkosten zijn verwerkt. Ten opzichte van de bijgestelde begroting nemen de verwachte kosten voor het jaar 2023 toe met € 1,5 mln. (1,1%).

Rijksbijdrage 2023 is hoger dan verwachte kosten

De totale rijksbijdragen (o.b.v. meicirculaire) die de gemeenten in deze regio ontvangen voor jeugdhulp, bedragen € 168,9 mln. Na aftrek van de benodigde bijdragen voor gemeenten voor de jeugdteams, Veilig Thuis en Jeugdhulp naar Voren, resteert een rijksbijdrage van circa € 144 mln. voor de kosten van de resterende jeugdhulp. De totale geraamde uitgaven van de Serviceorganisatie Jeugd voor 2023 zijn lager dan de rijksbijdrage en bedragen € 137 mln. Hierbij wordt opgemerkt dat het beeld per gemeente sterk varieert en er ook gemeenten zijn waarbij de kosten hoger zijn dan de rijksbijdragen. Uiteraard is het aan gemeenten zelf om te bepalen waar zij de rijksbijdrage voor inzetten. Wij begrijpen dat gemeenten de Rijksbijdrage ook voor andere doelen dan jeugdhulp kunnen inzetten, afhankelijk van o.a. de lokale financiële situatie en inhoudelijke prioriteiten.

Indexatie is de belangrijkste kostenverhoger

Ten opzichte van 2022 stijgen de kosten in 2023 met € 9,7 mln. (7,7%). In onderstaande figuur is de procentuele kostenstijging (exclusief jeugdteams) in 2023 ten opzichte van 2022 uitgesplitst naar de verschillende oorzaken.

Oorzaak kostenstijging	Stijging	Toelichting
Indexatie	7,2%	Indexatie van tarieven
JeugdzorgPlus	0,3%	Structurele doorwerking kleinere groepen en lagere bezittingsgraad in tarieven
Kleinschalige woonvoorzieningen	0,4%	Dit betreft voor het grootste deel een gezinshuis dat is omgevormd tot een kleinschalige woonvoorziening
Minder kosten jeugdhulpgebruik	-0,2%	Rekening houdend met bovenstaande posten zijn de kosten van het jeugdhulpgebruik gedaald, bij een stabiel aantal jeugdigen in zorg
Totaal	7,7%	

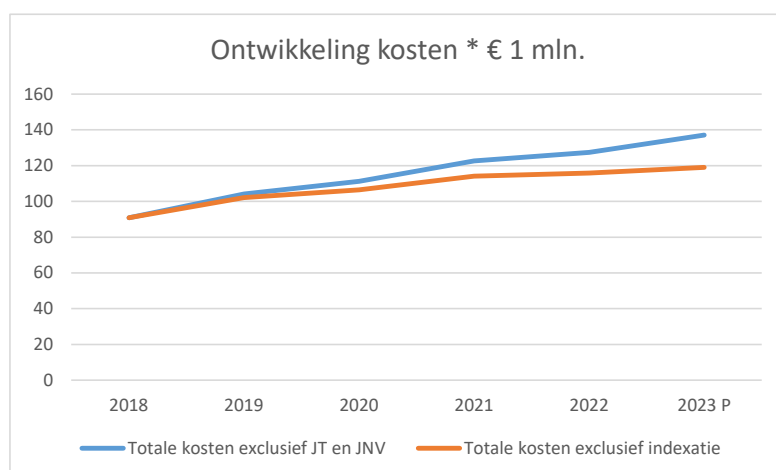
Ontwikkelingen in 2023 – mutatie t.o.v. begroting

Ten opzichte van de bijgestelde begroting nemen de kosten toe met € 1,5 mln. (1,1%). In onderstaande tabel zijn hoofdlijnen opgenomen:

	Begroting	Prognose	Prognose -/- begroting	Toelichting
Regionale zorgmarkt	115.101	116.055	954	Kleinschalige woonvoorzieningen, vervoerskosten, ambulante jeugdhulp
LTA	9.067	8.271	-796	Verfijndere raming leidt tot neerwaartse bijstelling kosten
PGB	6.450	7.770	1.320	Fout in raming begroting en stijgende kosten
Serviceorganisatie	5.012	5.012	-	
Totaal exclusief jeugdteams	135.631	137.109	1.478	

Kostenstijging meerjarig bezien

In onderstaande grafiek is de groei van de kosten in onze regio opgenomen. Voor een goede vergelijking zijn de kosten voor jeugdteams en Jeugdhulp naar voren uitgezonderd.

Landelijke kostenontwikkeling

Door accountants en advieskantoor BDO is onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van de tekorten in het sociaal domein. BDO rapporteert over 2021 een landelijk tekort van € 1,3 mld. op jeugdhulp. Vertaald naar de omvang van onze regio is dat € 35 mln. Het daadwerkelijk tekort in onze regio bedroeg € 7,4 mln. (inclusief jeugdteams, veilig thuis en jeugdhulp naar voren en exclusief eventuele overige gemeentelijke uitgaven). De landelijke nominale kostenstijging over de periode 2015 – 2021 is 77% en in onze regio 54%. Ook uit eerdere rapporten bleek consequent dat de tekorten in onze regio substantieel lager waren dan gemiddeld in het land.

Programma verantwoording financieel

Financieel overzicht

Bedragen * € 1.000,-	Begroting t/m april	Realisatie t/m april op basis van declaraties	Begroting heel jaar	Prognose	Prognose -/ begroting	Realisatie 2022
Regionale zorgmarkt	38.685	28.788	115.101	116.056	955	110.009
LTA	2.757	1.903	9.067	8.271	-796	5.731
PGB	2.590	1.480	6.450	7.770	1.320	7.137
Serviceorganisatie	1.671	1.269	5.012	5.012	-	4.484
Totaal lasten exclusief jeugdteams	45.703	33.440	135.631	137.110	1.479	127.362
Jeugdteams	807	807	-	2.422	2.422	4.238
Totaal lasten inclusief jeugdteams	46.511	34.248	135.631	139.532	3.901	131.599
Baten exclusief uittreding reserve Leerdam + Zederik	45.684	33.421	135.573	137.052	1.479	127.246
Baten Jeugdteams	807	807	-	2.422	2.422	4.238
Ontrekking reserve frictiekosten uittreding Leerdam + Zederik	19	19	58	58	-	116
Totaal baten	46.511	34.248	135.631	139.532	3.901	131.599
Saldo baten -/ lasten	-	-	-	-	-	-

Toelichting

Regionale zorgmarkt

Kosten stabilisatie in 2022

Bij de jaarrekening 2022 is geconstateerd dat kosten zich hebben gestabiliseerd en dat rekening houdend met prijsverhogende effecten er sprake is van afname van het jeugdhulpgebruik. We weten ook dat 2022 het jaar van meerdere veranderingen was: nieuwe overeenkomsten met aangescherpte (kwaliteit)sturing (zoals bijvoorbeeld het normenkader), lokaal opdrachtgeverschap aan de lokale teams, etc. De financiële effecten zijn niet onderscheidend genoeg aan de verschillende interventies toe te schrijven. Nu het grootste deel van de geleverde jeugdhulp is gedeclareerd, zijn de volgende waarnemingen gedaan over het afgelopen jaar in de diverse segmenten.

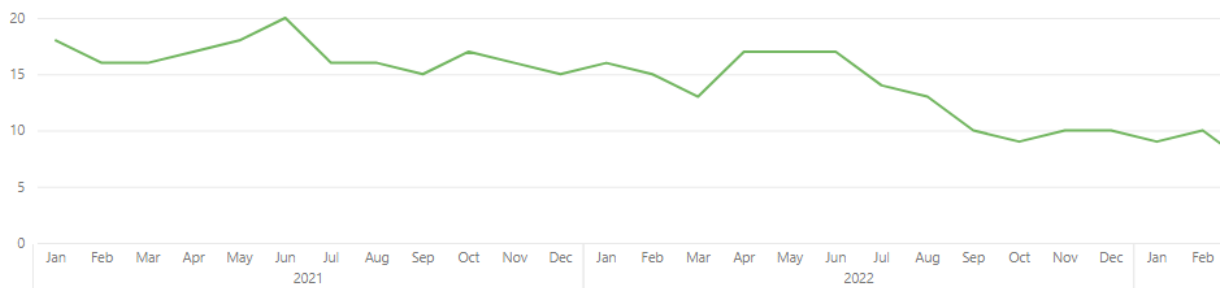
Dalende kosten jeugdbescherming

Het aantal jeugdigen en de kosten van jeugdbescherming zijn fors gedaald (13%). Als gevolg hiervan zijn ook de (aanvullende) kosten van ingezette jeugdhulp (bijvoorbeeld pleegzorg en gezinshuis) voor deze groep jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel gedaald. Het project Veilig opgroeien is teamwerk lijkt zijn vruchten af te werpen. Mogelijk heeft ook de investering in de verlaging van de caseload hiertoe bijgedragen.

Dalend aantal jeugdigen in JeugdzorgPlus

Sinds vorig jaar zomer is het aantal jeugdigen in de JeugdzorgPlus gedaald. Dit is een positieve ontwikkeling in lijn met het ingezette beleid. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling weergegeven.

Aantal jeugdigen

Verschuiving van specialistische naar hoogspecialistische GGZ

Er is sprake van een forse (€ 9,1 mln) verschuiving van specialistische naar hoogspecialistische GGZ. Uit een nadere analyse en gesprekken met aanbieders is gebleken dat dit voor een deel terecht is. Voor een ander deel voert de Serviceorganisatie nog gesprekken over welke dienst van toepassing is (specialistisch of hoogspecialistisch) en of er een tussenvariant tussen specialistisch en hoogspecialistisch gedefinieerd moet worden.

Dagbehandeling en dagbesteding neemt niet af, ondanks investering Jeugdhulp op school

De kosten van dagbehandeling en dagbesteding nemen iets toe. Bij de invoering van Jeugdhulp op school, waarop extra is geïnvesteerd, was juist een afname beoogd. Meer jeugdigen in de basisschoolleeftijd maken gebruik van kinderdagvoorzieningen; mogelijk is er een verband met stagnerende instroom in het bijzonder onderwijs. Dit is onderwerp van gesprek met gemeenten en onderwijs.

Jeugdigen met een beperking met een langdurige zorgvraag zorgen voor kostentoename

De toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz) voor jeugdigen met een langdurige zorgvraag (met name jeugdigen met een beperking) is sinds 2015 fors ingeperkt. Als gevolg hiervan nemen de kosten voor deze groep jaarlijks toe omdat elk jaar een nieuwe groep van jonge jeugdigen instroomt. Deze groep stroomt dan vaak pas weer uit bij het 18e levensjaar. Als gevolg hiervan stijgen jaarlijks de kosten van jeugdhulp van verblijf en dagbesteding voor deze groep.

Kostenontwikkeling 2023

De kosten van de post regionale zorgmarkt stijgen ten opzichte van de begroting 1,0 mln. (0,8%) en ten opzichte van vorig jaar met € 6,0 mln. (5,5% bij een indexatie van 7,2%). Ten opzichte van vorig jaar is er gecorrigeerd voor indexatie dus sprake van een kostendaling. De stijging ten opzichte van de begroting wordt voor het belangrijkste deel veroorzaakt door een te lage raming voor en stijging van vervoerskosten, hogere kosten voor kleinschalige woonvoorzieningen en stijging van kosten voor ambulante jeugdhulp. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen toegelicht.

Extra kosten voor kleinschalige woon en crisis voorzieningen

In 2022 is er extra bijgedragen aan niet rendabele kleinschalige woonvoorzieningen (€ 0,7 mln.). In 2023 is dit ook nodig (€ 0,9 mln.) Daarnaast moest een gezinshuis wegens vertrek gezinsouders en complexe problematiek van de jeugdigen worden omgevormd naar een kleinschalige woonvoorziening. Dit kost € 0,4 mln. extra voor drie jeugdigen uit onze regio.

Kosten vervoer stijgen verder door

De kosten van (taxi)vervoer van jeugdigen stijgen verder door. Op basis van de declaraties over de eerste drie maanden wordt een kostenstijging van € 0,3 mln (17% bij een indexatie van 11%) verwacht voor dit jaar. In 2015 toen nog beperkt taxivervoer werd verstrekt door de jeugdteams bedroegen de kosten € 0,5 mln. Voor 2023 bedragen de kosten naar verwachting € 2,3 mln. Een klein deel van deze stijging lijkt veroorzaakt door het groeiend aantal jeugdigen wat gebruik maakt van een jeugdhulpvoorziening in plaats van onderwijs.

Continuïteitssteun nodig voor aanbieders van JeugdzorgPlus

JeugdzorgPlus betreft jeugdhulp aan kinderen in een gesloten instelling. Landelijk en (boven)regionaal is beleid in gang gezet deze vorm van jeugdhulp af te bouwen. Mede als gevolg hiervan hebben aanbieders van JeugdzorgPlus problemen om financieel gezond te blijven. Deze vorm van jeugdhulp is nog wel nodig en daarom is continuïteitssteun noodzakelijk. Inmiddels is overeenstemming bereikt over de vergoeding van leegstandsverliezen en transformatiekosten over de afgelopen jaren. Deze kosten zijn verwerkt in de jaarrekening 2022. In het onlangs vastgestelde Bovenregionaal plan JeugdzorgPlus zijn de kaders en toekomstige 'bed capaciteit' opgenomen. Op basis hiervan maken de JeugdzorgPlus aanbieders een continuïteitsplan. Als deze worden vastgesteld zal tevens duidelijk worden welke aanvullende bijdragen vanuit gemeenten nodig zijn. Met deze nog onbekende bedragen is in deze eerste bestuursrapportage nog geen rekening gehouden.

Stijgende kosten door het werken met kleinere groepen JeugdzorgPlus

Los van continuïteitssteun is, in afstemming met de overige regio's in de provincie Zuid-Holland, inhoudelijk (sinds tweede kwartaal 2022) ook een transformatie gemaakt naar kleinere groepen. Dit leidt, in ieder geval voor de korte termijn, tot hogere kosten. De impact van de hogere tarieven bedraagt € 1,6 mln. op jaarbasis. Sinds 2023 wordt in de tarieven ook uitgegaan van een meer realistische bezettingsgraad (90% in plaats van 100%). De impact hiervan is € 0,2 mln.

Sturing door contractmanagement

Door contractmanagement wordt actief gestuurd op de inzet van diensten door zorgaanbieders. Mogelijke upcoding wordt hierbij aangepakt. Ook wordt getoetst of aanbieders voldoen aan de kwaliteitscriteria bij de inzet van specifieke diensten. Hiermee wordt geborgd dat de regio alleen jeugdhulp vergoedt waarbij de kosten die in rekening worden gebracht passen bij de geleverde jeugdhulp en dat dus niet teveel wordt betaald of een te lage kwaliteit voor het in rekening gebrachte bedrag wordt geleverd

Normenkader

Voor de meeste diensten die in de overeenkomst zijn opgenomen is een norm opgenomen m.b.t. intensiteit en duur van de dienst. Wanneer een jeugdhulpaanbieder en een verwijzer (lokaal team of GI) verwachten dat de gestelde norm onvoldoende is om de voor de jeugdige gestelde doelen te realiseren kan de verwijzer positief adviseren om af te wijken van de in de overeenkomst gestelde norm. Het normenkader is een instrument dat in staat stelt om in samenwerking met jeugdhulpaanbieders en verwijzers tot een optimale inzet van jeugdhulp te komen en beter te sturen op een juiste prijs-kwaliteitverhouding. Het normenkader heeft geen invloed op het aantal jeugdigen wat jeugdhulp ontvangt. Het normenkader kan als instrument ingezet worden om casusregie door de (lokale) verwijzer te versterken.

Afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van ervaring opdoen met het normenkader. Er is een 'state of the art' monitoring instrumentarium ingericht en sinds kort ook ontsloten in het gemeentedashboard. Serviceorganisatie en gemeenten kunnen de ontwikkelingen (overschrijdingen normenkader) hiermee goed en 'realtime' volgen. Gemeenten zitten aan het stuur als het gaat om de inhoudelijke toets door de verwijzer op verzoeken tot afwijkingen van het normenkader. Een uniforme werkwijze binnen de regio is hierbij een belangrijk aandachtspunt. De werking en monitoring van het normenkader wordt ook ingebed in de regionale werkgroep Beter monitoren. Met aanbieders wordt het de werking van het normenkader geëvalueerd inclusief naleving door de aanbieders van de afspraken. Daarbij worden de na te streven doelen, waaronder het goede gesprek over de inzet van jeugdhulp tussen aanbieder en jeugdteamprofessional, ook meegenomen. Een bijzonder aandachtspunt hierbij is het zoveel als mogelijk beperken, beheersbaar houden van de administratieve lasten.

Landelijk Transitie Arrangement (LTA)

Het LTA is een set aan afspraken die door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) landelijk wordt gemaakt met een beperkt aantal jeugdhulpaanbieders, om er zeker van te zijn dat er een contractbasis is voor aanbieders met uitzonderlijk aanbod. Hierbij valt te denken aan aanbod voor transgender problematiek, gezinnen waar ernstige kindermishandeling of verwaarlozing plaatsvindt, jongeren met complexe problemen bij wie diagnostiek geen beeld geeft, etc. Het betreft een kleine groep jeugdigen met hoge kosten per jeugdige. De kosten kunnen sterk fluctueren. Ten opzichte van de begroting is de prognose afgenomen met € 0,8 mln. (8,8%). Ten opzichte van vorig jaar stijgen de kosten met € 2,5 mln. (44,3%). Inmiddels is een meer verfijnde prognose gemaakt. Dit heeft geleid tot een lagere prognose ten opzichte van de begroting..

Persoonsgebonden budget (PGB)

Ten opzichte van de begroting stijgen de kosten met € 1,3 mln. (20,5%). Ten opzichte van vorig jaar stijgen de kosten met € 0,6 mln (8,9%). Dit is 2,2% meer dan de indexatie van 6,7%. De raming voor de begroting was te laag en de kosten stijgen iets gecorrigeerd voor indexatie.

Daarnaast zien wij dat er in onze regiobudgetten met een hoge marge ten opzichte van de gedeclareerde waarde worden vastgesteld. Er wordt dus relatief veel speling voor de uitnutting van het budget geboden. Sturing op de inzet en de hoogte van het budget via het lokale team is daarmee belangrijk.

Stichting Jeugdteams

Met ingang van 2022 zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor de inrichting (en contractering van) hun lokale teams. Op verzoek van de gemeenten Gorinchem en Molenlanden heeft de Serviceorganisatie de Stichting Jeugdteams nog gecontracteerd om

deze taak uit te voeren voor deze gemeenten. De aansturing en het contractmanagement worden uitgevoerd door de betreffende gemeenten.

Serviceorganisatie

De specificatie van de Serviceorganisatie is in onderstaande tabel opgenomen.

Begrotingspost	Begroot	Begroot tm april	Realisatie	Realisatie-Begroot
Personeelskosten eigen personeel	2.418.624	806.208	728.450	-77.758
Personeel van derden	690.000	230.000	117.237	-112.763
Uitbestede ICT Dienstverlening en overige ICT kosten	1.050.000	350.000	368.167	18.167
Dienstverlening SCD	225.000	75.000	-	-75.000
Overige kosten	628.253	209.418	55.401	-154.017
Totale kosten	5.011.877	1.670.626	1.269.255	-401.371

De post Personeelskosten eigen personeel is lager dan begroot omdat de CAO verhoging nog moet worden verwerkt. De post "personeel van derden" is lager vanwege nog te ontvangen facturen. De post "dienstverlening SGD" (Service Gemeente Dordrecht) is nog niet gefactureerd. De post "Overige kosten" blijft achter, doordat kosten nog gefactureerd / doorbelast moeten worden en activiteiten later in het jaar plaatvinden. Het betreft onder andere huisvesting, bestuurs- en algemene kosten, client-ervaringsonderzoek, clientparticipatie, controle PGB, fraudeonderzoek en accountantscontrole.

Gemeentelijke bijdragen

De verwachte gemeentelijke bijdragen zijn in onderstaande tabel opgenomen. Afhankelijk van de kostenontwikkelingen per gemeente kunnen de werkelijke uitkomsten per gemeente nog aan verandering onderhevig zijn. Verder is er een beroep gedaan op de compensatieregeling Voogdij/18+. Voor Sliedrecht is over de jaren 2020 en 2021 compensatie verkregen voor € 0,7 mln. Omdat er nog solidariteit was in deze jaren wordt dit meegenomen in onderstaande bijdragentabel.

Tabel gemeentelijke bijdragen

	Stichting Jeugdteams incl. JPT	Zorginkoop	LTA	PGB	Gecertificeerde instellingen	Gesloten Jeugdhulp	Uitvoering skosten SOJ	Totaal	hervdeling voogdij	Totaal na hervdeling compensatie Voogdij	Totaal exclusief JT	Begroot exclusief jeugdteams
Alblasserdam	-	4.561.664	402.252	225.874	421.859	-	232.839	5.844.488	-22.728	5.821.761	5.821.761	5.728.316
Dordrecht	-	33.790.840	2.093.056	2.467.922	2.684.996	1.362.303	1.496.321	43.895.438	-148.175	43.747.264	43.747.264	42.955.885
Gorinchem	1.223.488	8.038.704	902.131	589.889	785.476	282.261	483.586	12.305.535	-37.627	12.267.908	11.044.421	10.824.915
Hardinxveld-Giessendam	-	4.275.363	114.206	209.405	317.070	-	197.747	5.113.791	-16.828	5.096.963	5.096.963	5.182.487
Hendrik-Ido-Ambacht	-	7.056.745	808.630	654.175	248.371	-	262.799	9.030.720	-26.540	9.004.181	9.004.181	8.957.206
Hoekschewaard	-	14.251.838	932.983	1.254.545	1.069.581	-	750.232	18.259.179	-60.035	18.199.144	18.199.144	18.515.427
Molenlanden	1.198.607	7.866.665	681.451	426.143	663.770	-	380.533	11.217.170	-35.882	11.181.288	9.982.681	9.675.069
Papendrecht	-	6.217.963	952.814	327.637	683.269	-	325.015	8.506.698	-29.158	8.477.540	8.477.540	8.388.938
Sliedrecht	-	6.296.179	634.080	273.645	658.582	282.261	277.209	8.421.956	425.475	8.847.431	8.847.431	8.289.822
Zwijndrecht	-	13.026.358	749.033	1.340.449	1.215.145	-	547.715	16.878.700	-48.504	16.830.196	16.830.196	17.055.018
Totaal	2.422.095	105.382.320	8.270.637	7.769.683	8.748.120	1.926.824	4.953.996	139.473.675	-0	139.473.675	137.051.581	135.573.083

Taakvelden

Taakvelden	Alblasserdam	Dordrecht	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Hendrik-Ido-Ambacht	Hoeksche Waard	Molenlanden	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
6.72a – Jeugdhulp begeleiding	925.545	5.370.141	1.187.751	625.129	1.279.623	3.024.076	1.478.413	1.161.515	1.392.472	2.548.431	18.993.095
6.72b – Jeugdhulp behandeling	234.492	1.513.339	368.760	167.888	400.514	938.692	377.143	315.639	338.623	701.192	5.356.281
6.72c – Jeugdhulp dagbesteding	604.433	4.604.442	1.171.598	530.143	697.366	1.614.608	980.690	658.998	560.556	1.537.913	12.960.748
6.72d – Jeugdhulp zonder verblijf overig	16.723	103.232	17.872	12.520	8.846	45.825	32.294	20.348	11.172	54.531	323.364
6.73a – Pleegzorg	388.254	2.680.295	696.725	527.722	131.519	812.118	755.525	537.805	544.293	929.523	8.003.777
6.73b – Gezinsgericht	272.647	1.729.805	756.792	155.602	292.673	1.230.005	441.728	118.317	137.658	508.486	5.643.711
6.73c – Jeugdhulp met verblijf overig	632.156	9.300.496	1.496.456	818.696	1.408.481	2.007.353	1.013.724	1.013.986	1.382.778	3.381.039	22.455.166
6.74a – Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	1.303.290	7.232.823	1.942.148	1.258.625	2.309.239	3.958.674	2.451.333	2.123.557	1.650.203	2.895.131	27.125.024
6.74b – Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	511.029	2.898.535	1.154.759	230.112	1.253.058	1.313.567	894.003	1.111.529	829.968	1.039.447	11.236.009
6.74c – Gesloten plaatsing	1.010	1.335.376	275.845	-	154	384	1.774	5.320	276.296	4.836	1.900.995
6.82a Jeugdbescherming	427.171	2.719.872	816.037	328.578	278.475	1.131.684	676.532	712.048	674.807	1.256.652	9.021.857
6.82b Jeugdreclassering	46.297	294.665	86.202	34.797	27.257	117.381	72.845	45.827	497.751	84.852	1.307.875
PGB 6.72a	225.874	2.467.922	589.889	209.405	654.175	1.254.545	426.143	327.637	273.645	1.340.449	7.769.683
Uitvoerings-kosten SOJ	232.839	1.496.321	483.586	197.747	262.799	750.232	380.533	325.015	277.209	547.715	4.953.996
Totaal	5.821.761	43.747.263	11.044.421	5.096.963	9.004.181	18.199.144	9.982.681	8.477.540	8.847.431	16.830.196	137.051.580

Risicoparagraaf

Kaders

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 22 december 2022 is de nota risicomanagement en weerstandvermogen vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe risico's binnen de Dienst Gezondheid en Jeugd worden geïnventariseerd, gekwalificeerd beheerst en waar nodig gekwantificeerd.

Beleid omtrent weerstandsvermogen

Voor het bepalen van een gewenst weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's. De Dienst Gezondheid en Jeugd maakt gebruik van het volgende model om de risico's te rangschikken.

Kans Dat het risico zich voordoet	Financiële impact			
	4 x > € 2 mln	3 € 2 mln < x < € 0,5 mln	2 € 0,5 mln < x < € 0,1 mln	1 x < € 0,1 mln
4 zeer grote kans >75%	16	12	8	4
3 grote kans 50-75%	12	9	6	3
2 middelgrote kans 25-50%	8	6	4	2
1 kleine kans < 25%	4	3	2	1

In onderstaande tabel zijn de geïnventariseerde risico's weergegeven. Ook is aangegeven of het risico incidenteel dan wel structureel is en of er ten opzichte van de vorige rapportage wijzigingen zijn opgetreden (te weten de concept begroting 2024).

Deze risico's omvatten slechts dat deel van de totaal door de DGJ in kaart gebrachte risico's welke gekwantificeerd kunnen worden en 'resteren' na het nemen van beheersmaatregelen (vermijden/verzekeren/voorzien).

DGJ

Risico	Omschrijving	Kans	Omvang	I/S	Risicobedrag	Gewijzigd
1	Batenraming	4	2	S	€ 300.000	nee
2	Bedrijfsvoering	3	2	I	€ 150.000	nee
3	Claims	1	2	S	€ 150.000	nee
4	Loon en prijsstijgingen	4	3	S	€ 1.200.000	nee
5	Transitie SCD-SGD	2	2	S	€ 75.000	nee
6	Impact COVID-19	2	2	S	€ 200.000	nee

				Totaal	€ 2.075.000	
--	--	--	--	---------------	--------------------	--

Hieronder volgt een toelichting per risico.

1. Batenraming

De producten van de DGJ worden hoofdzakelijk gefinancierd uit inwoner- en directe gemeentelijke bijdragen.

Een deel van de inkomsten heeft echter een fluctuerend karakter, zoals de subsidies in het kader van Veilig Thuis, de opbrengst van de polikliniek voor onder meer reizigersvaccinaties (ca. € 0,5 miljoen).

Voor met name dit laatste onderdeel kan COVID-19 ook nog in 2023 impact hebben op de hier te realiseren opbrengsten. De kans dat dit 'risico' zich voordoet is derhalve ongewijzigd hoog 4 gehouden

In de begroting zijn verder ramingen opgenomen voor onder meer OGGZ, WMO toezicht en kinderopvang waarvoor jaarlijks een traject met gemeenten wordt doorlopen over de omvang vergoeding van het takenpakket (in de vorm van een offerte/ Dienstverleningsovereenkomst). Hierdoor is er een risico dat de realisatie van deze baten afwijkt van de raming.

2. Bedrijfsvoering/primair proces

Onder dit risico wordt verstaan de mogelijke extra inzet van mensen en middelen indien er een hoger dan voorzien beroep wordt gedaan op de dienstverlening in brede zin (Veilig Thuis, GGD ZHZ, LVS ZHZ en hiermee samenhangende ondersteuning) van de DGJ.

Een voorbeeld hiervan is ook de (extra) inzet in crisissituaties maar ook de dit extra inzet van op het onderdeel leerplicht en voortijdig schoolverlaten.

3. Claims

De DGJ kent een grote verscheidenheid aan producten. Om de kwaliteit hiervan te borgen worden de nodige inspanningen geleverd, mede in het kader van de HKZ-certificatie (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector). Risico's op fouten (miscommunicatie, foutieve registraties) en hieruit mogelijk voortkomende schadeclaims zijn echter nooit in zijn geheel uit te sluiten.

Op 28 maart 2023 heeft Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade (ICAM) de DGJ, de andere GGD'en, GGD GHOR, het LCCB en de Staat gedagvaard. De zaak dient bij de rechtbank Amsterdam.

Via een collectieve actie vordert Stichting ICAM schadevergoeding wegens een landelijke datadiefstal eind januari 2021. Het betreft gegevens die zijn opgenomen in CoronIT, het landelijke IT-systeem voor COVID-19-testen en vaccinaties. Stichting ICAM vordert toekenning van een bedrag van € 1500 voor eenieder wiens gegevens onbevoegd uit de hiervoor genoemde systemen zijn gehaald. Dat betreft voor zover bekend 1248 personen. Bij de DGJ betreft het 17 personen. Inmiddels is aan deze betrokkenen een bedrag van € 500 per persoon tegen finale kwijting aangeboden. Een zeer groot deel van de hiervoor genoemde personen heeft dit aanbod aanvaard.

Stichting ICAM vordert daarnaast een bedrag van € 500 voor eenieder wiens gegevens bloot hebben gestaan aan onbevoegd gebruik. Dat zou alle personen betreffen die door de GGD'en getest en gevaccineerd zouden zijn. Dat zijn – aldus Stichting ICAM – 6,5 miljoen personen op het moment van de datadiefstal.

Wij hebben de aansprakelijkstelling gemeld bij onze verzekeraar [indien van toepassing]. Onze verzekeraar heeft aangegeven aan de hand van de uitgebrachte dagvaarding te beoordelen of dekking bestaat voor deze vorm van aansprakelijkheid en schade onder desbetreffende polis. Op 5 juli 2023 wordt de dagvaarding aangebracht en worden de gedagvaarde partijen in de gelegenheid gesteld een zogenaamde conclusie van antwoord voor te bereiden. Onze belangen worden in deze procedure behartigd door AKD Advocaten. Dit advocatenkantoor vertegenwoordigt ook de andere GGD'en, enkele

veiligheidsregio's en gemeenten. Het zal waarschijnlijk tot 2026 duren voordat er in een collectieve actie (Wamca) als deze een uitspraak van de rechtbank Amsterdam zal volgen.

5. Loon- en prijsstijgingen

Conform de notitie kaderstelling op de GR-en houdt de DGJ rekening met een loon- en prijs indexatie bij het opstellen van de begroting. Daarvoor moet, conform deze notitie, uitgegaan worden van de indices van de septembercirculaire van het vorige begrotingsjaar. Voor de begroting 2023 zijn de indices gebruikt van de septembercirculaire 2021 welke aanzienlijk afwijken van de inmiddels vastgestelde CAO en prijsontwikkelingen.

Een voorstel voor actualisatie van de begroting 2023 is ter zienswijze voorgelegd en over de hiermee samenhangende begrotingswijziging zal in de vergadering van het algemeen bestuur van 6 juli 2023 worden besloten. In deze vergadering ligt ook deze bestuursrapportage voor.

Aangezien er nog geen besluit over de actualisatie is genomen is het risico onveranderd opgenomen in deze rapportage.

6. Transitie SCD-Dordrecht

Tot ultimo 2021 steunde de DGJ voor ICT, HRM, Juridische diensten en inkoop op het Servicecentrum Drechtsteden (SCD).

Vanaf 2022 is het SCD ondergebracht bij de gemeente Dordrecht en is de gemeente Dordrecht als servicegemeente verantwoordelijk voor de taakuitvoering. Zij neemt in deze situatie de verantwoordelijkheid voor en de regie op de besturingsprocessen rondom producten en diensten op zich. Zowel voor het leveren en beheren als voor het (door)ontwikkelen van deze producten en diensten.

Met de servicegemeente Dordrecht (SGD) is hiervoor een overeenkomst tot en met 2025 gesloten waarbij afspraken zijn gemaakt over onder meer de omvang en prijs van de te leveren diensten. Daarin is zoveel mogelijk opgetrokken met de GR OZHZ die zich in dezelfde situatie bevindt.

Onder regie van de SGD wordt ook een vervolg gegeven aan het door het SCD ingezette traject ICT verandert waarmee een transitie naar een regie-organisatie op het gebied van ICT wordt beoogd en de uitvoering van operationele taken meer in de markt worden belegd. Deze transitie brengt kansen maar ook mogelijke (financiële) risico's met zich mee.

Het privacygevoelige karakter van het takenpakket van de DGJ brengt namelijk met zich mee dat er hoge eisen (moeten worden) gesteld aan de informatiebeveiliging. Indien daarin niet kan worden voorzien door het SGD/leveranciers dan vraagt dit mogelijk aanvullende inspanningen en kosten.

7. Impact COVID-19

In het kader van de bestrijding van COVID-19 worden ook in 2023 inspanningen verricht door de Dienst. In ieder geval tot en met juni 2023 zijn hiervoor middelen beschikbaar vanuit het Ministerie van VWS.

Door VWS is aangegeven dat de GGD-en ook na juni paraat moeten staan en is gevraagd om een raming van de kosten die hiermee gemoeid zijn, uitgaande van verschillende scenario's. Deze zouden gedekt moeten worden middels een specifieke uitkering (SPUK). Het uitgangspunt is dat (meer-)kosten van de DGJ voor deze inzet volledig door VWS vergoed moeten worden. Aangezien er onzekerheid is over de vorm en inhoud van de SPUK wordt een financieel risico geraamd.

Weerstandsvermogen

De weerstandsratio geeft de verhouding tussen de risico's en het weerstandsvermogen van de GR DGJ. Het weerstandsvermogen bestaat uit het totaal van de reserves, de post onvoorzien en de stille reserves.

De GR DGJ heeft geen post onvoorzien en stille reserves. Dit betekent dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan de omvang van de reserves, ofwel € 1,96 miljoen (stand per 1.1.2023). Gezien de financiële omvang van de risico's, € 2.075.000, leidt dit tot een weerstandsratio van 0,81. Dit betekent dat de GR DGJ geen ruimte heeft om onvoorzien risico's op te kunnen vangen.

Hierbij moet tevens de kanttekening worden geplaatst, dat van de reserves (€ 1,9 miljoen) € 1,2 miljoen is bestemd voor het opvangen van de frictiekosten als gevolg van de uittreding Leerdam/Zederik.

Als deze reserve buiten beschouwing wordt gelaten, dan bedraagt de weerstandsratio 0,24. Dit betekent dat de risico's ruimschoots het weerstandsvermogen overtreffen.

Impact op risico-inventarisatie bij deelnemers aan de GR

De deelnemers aan de GR benoemen in hun gemeentelijke begroting welke risico's er zijn ten aanzien van hun deelname aan de gemeenschappelijke regeling. Daarbij worden verschillende modellen en benaderingen gehanteerd. In dat kader worden de volgende aantekeningen geplaatst.

Bij de 1ste en 2de Burap is geconstateerd dat een aantal risico's zich daadwerkelijke manifesteren, waardoor de verwachting is, dat de algemene reserve niet meer toereikend zal zijn om nadelen/risico's om te vangen.

SOJ

De Serviceorganisatie heeft, met uitzondering van de reserve Frictiekosten uittreding Leerdam en Zederik, geen weerstandsvermogen/reserves. Zoals opgenomen in de bijdrageverordening komen tegenvallers en meevallers ten opzichte van de begroting, ten laste respectievelijk ten gunste van de deelnemende gemeenten.

Risicobeheersing

Risico's gerelateerd aan jeugdhulpgebruik

Deze financiële risico's richten zich vooral op de ontwikkeling van de kosten van jeugdhulp in relatie tot de begroting. Afgelopen jaar zijn de kosten, na jarenlange groei, gestabiliseerd. Gecorrigeerd voor bijzondere effecten zoals JeugdzorgPlus, financiering onrendabele voorzieningen en woonplaatsbeginsel was er zelfs sprake van een krimp.

Uit deze eerste bestuursrapportage blijkt dat de kosten, gecorrigeerd voor indexatie, in 2023 ten opzichte van 2022 stabiel blijven. De komende jaren is een kostendaling noodzakelijk, omdat de rijksbijdragen worden afgebouwd.

Risico vanwege hoge inflatie

De kosten in 20223 zijn sterk toegenomen als gevolg van de sterk gestegen tarieven door de hoge inflatie van vorig jaar en dit jaar. Hoge inflatie blijft een risico voor de kostenontwikkeling. Hier staan meestal wel hogere rijksbijdragen tegenover.

Specifieke risico's

Met terugwerkende kracht declareren van PGB-budgetten

Van de verstrekte PGB-budgetten wordt circa 65% daadwerkelijk besteed. In de huidige gemeentelijke verordeningen en beleidsregels zijn geen beperkingen opgelegd aan het met terugwerkende kracht over oude jaren indienen van declaraties. Wel geldt de

algemene wettelijke regel dat dit na 5 jaar niet meer kan. Over de jaren 2017-2021 zou nog een bedrag van € 16,3 mln. gedeclareerd kunnen worden. De ervaring leert dat hier zeer beperkt gebruik van wordt gemaakt.

Inzet duurdere diensten als gevolg van nieuwe inkoop

Vanaf 2022 is een geheel nieuwe set van diensten geïntroduceerd die fors afwijkt van de oude producten van vóór 2022. Het risico bestaat dat aanbieders hierdoor nu duurdere diensten inzetten dan vóór 2022. De SOJ heeft al verschillende afwijkingen geconstateerd die wijzen op de inzet van duurdere diensten en bespreekt deze met de betreffende aanbieders. Inmiddels zijn en worden maatregelen genomen en nadere afspraken gemaakt. Tegelijkertijd zijn door de verscherpte kwaliteitscriteria aanbieders andere diensten (voor lager tarief) gaan leveren omdat ze niet voldeden aan de criteria van de duurdere dienst.

Verkleinen groepen verblijfszorg drie milieuvoorziening

In de JeugdzorgPlus zijn de groepen al verkleind. De impact hiervan voor een kleine groep jeugdigen bedraagt € 1,6 mln. extra kosten. Bovenregionaal is de intentie uitgesproken voor de zogenaamde driemilieu verblijfsvoorziening de groepen te verkleinen. Dit leidt tot extra kosten en wordt nader geanalyseerd en uitgewerkt. De impact zal zich bevinden binnen een bandbreedte tussen € 1,4 en 2,8 mln.

Continuïteitsproblemen van aanbieders die gesloten jeugdhulp leveren

Er zijn in de provincie Zuid-Holland twee aanbieders die gesloten jeugdhulp leveren. Aanbieders zijn financieel in de problemen gekomen als gevolg het ingezette beleid het gebruik van gesloten jeugdhulp af te bouwen en vanwege overige bedrijfsvoeringsproblemen. Bij één aanbieder lijkt de weg omhoog weer te zijn gevonden en ziet het er naar uit dat de benodigde continuïteitsbijdrage en transitiekosten beperkt blijven. Zeker is het nog niet, omdat er nog geen continuïteitsplan met een sluitende exploitatie is vastgesteld en het tempo van verdere afbouw ook onzeker is. Bij de andere aanbieder is de omvang van de problematiek aanzienlijk en zijn de potentiële kosten voor ZHZ hoger, ook vanwege de grotere omvang. Inmiddels is overeenstemming bereikt over de vergoeding van de verliezen van de afgelopen jaren veroorzaakt door de snelle afbouw van jeugdigen in de JeugdzorgPlus. De vergoedingen zijn reeds als last genomen in de jaarrekening 2022. Verder is door Rotterdam Rijnmond een lening verstrekt ter overbrugging van de liquiditeit. Onze regio draagt mede risico als deze lening niet wordt afgelost. Er zijn echter ruim voldoende harde zekerheden in de vorm van vastgoed gesteld, waardoor het risico op deze lening minimaal is. Later dit jaar worden de continuïteitsplannen van deze aanbieders opgeleverd en vastgesteld. Dan zal ook duidelijk welke bijdragen de gemeenten nog moeten betalen.

Risicomatrix

In onderstaande tabel is de impact van de risico's op 2023 gekwantificeerd. De financiële impact van deze risico's is niet verwerkt in de prognose 2023 in deze burap.

	Omvang jeugdhulp in gemeente in €mln.				Opmerking:
	5 tot 10	10 tot 15	15 tot 20	>40	
Risico:	Risicomarge				
Hogere inflatie dan begroot en inhaalindexatie	0%	0%	0%	0%	Werkt door in tarieven 2024, geen effect in 2023
Continuïteit jeugdzorgplus	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	
Verkleinen groepen verblijfszorg drie milieu voorziening	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	
<i>Subtotaal</i>	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%	
Correctiefactor risico's doen zich niet gelijktijdig voor (50%)	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	
Risico op hogere kostenontwikkeling jeugdhulp / dure jeugdigen	10%	7,5%	5%	2,5%	
<i>Totaal</i>	11,8%	9,3%	6,8%	4,3%	

Reguliere bedrijfsvoeringsrisico's

Naast bovengenoemde specifieke risico's heeft de Serviceorganisatie de reguliere financiële en niet-financiële bedrijfsvoeringsrisico's voor alle processen in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een omvangrijke lijst. Op alle risico's zijn beheersmaatregelen

geformuleerd. Deze worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De risico's zijn geïnclassificeerd volgens onderstaand model.

Kans Dat het risico zich voordoet	Financiële impact			
	4 $x > € 2 \text{ mln}$	3 $€ 2 \text{ mln} < x < € 0,5 \text{ mln}$	2 $€ 0,5 \text{ mln} < x < € 0,1 \text{ mln}$	1 $x < € 0,1 \text{ mln}$
4 zeer grote kans >75%	16	12	8	4
3 grote kans 50-75%	12	9	6	3
2 middelgrote kans 25-50%	8	6	4	2
1 kleine kans < 25%	4	3	2	1

De oranje en rood gekleurde risico's zijn in onderstaand schema visueel weergegeven.

Kans	Ernst			
	4 Catastrofaal	3 Ernstig	2 Matig	1 Klein
4 zeer grote kans dat het zich voordoet			A4, A8 B, A15	
3 grote kans dat het zich voor doet	A36	A25, A27, A32		
2 middelgrote kans dat het zich voor doet	A42			
1 kleine kans dat het zich voor doet				

In de tabel hierna zijn alle risico's beschreven. Het totale risico op hogere kosten van jeugdhulp dan er is begroot en financieel beschikbaar is bij gemeenten, komt samen in het roodgekleurde risico A36. Dit is een samenstelling van een aantal onderliggende risico's.

Risico-nummer	Scope	Risico's:	Oorzaken/ risicofactoren:	Effect:	Ernst (E)*	Kans (K)**	E x K	Borging (beheersingsmaatregelen / key controls)	Mogelijke aanvullende maatregelen:
		Wat kan er mis gaan?	Wat kunnen oorzaken daarvan zijn?	Wat kunnen gevolgen zijn?				Ja/ nee***	Hoe risico te voorkomen/ te verminderen?
A-4	Zorginzet	Aanbieders continueren zorg te lang (duur) of zetten meer zorg in dan nodig is (intensiteit)	Aanbieders mogen zelf de duur en intensiteit van de zorg bepalen Casemanagement nog nauwelijks toegepast Geen inperking in contract en vanuit contractmanagement nog weinig druk	Er wordt meer zorg geleverd dan nodig	4	2	8	Nee	Afspraken met aanbieders bij nieuwe inkoopronde 2022 over reductie inzet per jeugdige Normenkader en afbakening jeugdhulp Perspectiefplan Casemanagement bij jeugdteams Contractmanagement SOJ
A-8 B	Declaraties jeugdhulp RTA+LTA	Verwijzer geeft verwijzing af terwijl burger terwijl voorliggend veld of eigen kracht ook een oplossing zou kunnen zijn	Druk van burger Burger ten dienste willen zijn Te weinig budgetbewustzijn bij verwijzer	Kosten zorg lopen op	4	2	8	Gedeeltelijk, door procesinrichting bij Stichting Jeugdteams	Verhogen budgetbewustzijn door project anders zorgen (in uitvoering) Project uit aanjaagplan verwijzerstroom huisarts via jeugdteams Project aanjaagplan POH huisarts (bij een aantal gemeenten al operationeel)
A-15	Declaraties jeugdhulp RTA+LTA	Zorgaanbieder declareert niet verleende zorg of declareert onjuist (niet declarabele uren)	Fraude en administratieve onzorgvuldigheid	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg	4	2	8	Gedeeltelijk via controle verklaring accountant bij productieverantwoording >100k. Bij productie < 100k separate controle Monitoring potentiële dubbele declaraties	Aanstellen preventiemedewerker fraude Rechtmatigheid en fraude controles Aanscherping case en contractmanagement
A-25	PGB	Te hoog afgegeven beschikking en andere fouten in beschikking	Gebreken in proces Jeugdteams Wensen burger teveel leidend Fraude	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg	3	3	9	Ja voor aspect onrechtmatigheid/fraude door: -Procesinrichting bij Stichting Jeugdteams en toetsingskader SOJ -Niet rechthebbende cliënten kunnen dit niet direct omzetten in financieel voordeel, muv inzet Sociaal Netwerk -Er is geen uitbetaling aan cliënten, muv inzet sociaal netwerk -Alleen geldelijk voordeel met samenspanning in de keten JT-cliënt-aanbieder, bij inzet sociaal netwerk alleen JT-client Minder borging voor te hoog afgeven beschikking (de gap tussen beschikking en uitnutting is in ZHZ veel hoger dan landelijk)	Fraudepreventie functionaris Fraude controle Verhogen budgetbewustzijn door project anders zorgen (in uitvoering) Verhoogde aandacht bij Jeugdteams voor hoogte beschikkingen
A-27	PGB	Zorgaanbieder declareert niet verleende zorg of declareert onjuist (niet declarabele uren)	Gebrekkig administratief proces aanbieders Fraude	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg	3	3	9	Gedeeltelijk met proef rechtmatigheidscontroles, huisbezoek ontbreekt door corona	Fraudepreventie functionaris Opschaling rechtmatigheid en fraude controle
A-32	Generiek	Gebrekkig inzicht in de productie/ zorgconsumptie door laat indienen van declaraties door zorgaanbieders.	Gebrekkig administratief proces en/of te hoge administratieve last aanbieders	Ontbrekend inzicht in zorgconsumptie; als gevolg daarvan minder tijdige bijsturingmogelijkheden en minder betrouwbare prognoses	3	3	9	Gedeeltelijk, voorschotten zijn afgeschafte en OHW-financiering wordt afgebouwd Aanspreken aanbieders door contractmanagement	Boetes op te laat declareren Niet meer vergoeden te laat gedeclareerde zorg Sterker aanspreken door contractmanagement
A-36	Generiek	De jeugdhulpvraag is groter dan het beschikbare budget.	Bezuinigingen vanuit het Rijk Groei zorgvraag Bedrijfsbelang aanbieders (meer) zorg te leveren Ingezette zorg niet doelmatig en niet effectief Toegang niet streng genoeg	Onhoudbaarheid financiën en daarmee voortbestaan huidige inrichting en werking stelsel	4	3	12	Gedeeltelijk (maatregelen in voorbereiding of uitvoering) Maatregelen Aanjaagplan Overige maatregelen Nieuwe inkoop 2022	Strakkere monitoring en sturing op uitvoering maatregelen en effect van maatregelen
A-42	Generiek	Inzet jeugdhulp (JNV) naar voren leidt niet tot lagere kosten	JNV wordt ingezet op preventie en preventie leidt mogelijk niet tot lagere 2e lijns gespecialiseerde jeugdhulp	Hogere kosten	4	2	8	Gemeenten kunnen elkaar aanspreken op inzet JNV	

Bestuurlijke besluitvorming

In de bestuurlijke planner is opgenomen op welk moment in het Algemeen Bestuur een stuk wordt geagendeerd en of dit een besluitvormend, informatief of opiniërend karakter heeft. In bijlage 1 is de planner voor de komende maanden in 2023 weergegeven.

In de afgelopen periode zijn door de DGJ in het Algemeen Bestuur de volgende onderwerpen besproken:

In de periode december – mei zijn in het algemeen bestuur besluiten genomen over de volgende onderwerpen:

Concern:

- Kaderbrief begroting 2024
- Memo implementatie gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen
- Memo inrichting van de Rechtmatigheidsverantwoording
- Herijking van de Financiële verordeningen
- Vaststellen Archiefverordening
- Startnotitie Meerjarenbeleidsplan 2024 – 2027
- Aansluiting bij de Regionale bezwarencommissie

Onderdeel Dienst Gezondheid & Jeugd:

- Deelname gemeenten aan het programma Nu Niet Zwanger
- Contractverlenging Jong JGZ (Jeugdgezondheidszorg)
- Tijdelijke uitbreiding capaciteit Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten

Onderdeel Serviceorganisatie Jeugd:

- Hervormingsagenda Jeugdhulpplus
- Afhandeling kosten iHUB 2022
- Bijdrageverordening Jeugd

Bijlage 1 Bestuurlijke planner

Maand	Algemeen Bestuur	Planning
Mei/juni	<p><u>8 juni</u> Besluitvormend</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorstel binnen begroting brengen OGGZ/ Woningvervuiling • Vaststellen bouwstenen notitie <p>Ter informatie</p>	<p>10 mei Gezamenlijke bijeenkomst DG&J, OZHZ en VRZHZ m.b.t. presentatie begroting</p>
Juni/juli	<p><u>6 juli</u> Besluitvormend</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen jaarrekening 2022 en begroting 2024 incl. zienswijzen • 1e burap 2023 • Uitwerking WGR • Herziening reglement van orde AB • Afrekening 2022 en jaarplan 2023 JongJGZ <p>Opiniërend Ter kennisname</p>	
September	<p><u>28 september</u> Besluitvormend Opiniërend</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen ambities MJP 	

	Ter kennisname Themabijeenkomst <ul style="list-style-type: none"> • capaciteit LVS 	
Oktober		
November	<u>THEMABIJEENKOMST</u> <u>2 november</u> <u>9 november</u> Besluitvormend <ul style="list-style-type: none"> • Tweed • e burap 2023 Ter kennisname	
December	<u>14 december</u> Besluitvormend <ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen concept MJP Ter kennisname <ul style="list-style-type: none"> • 	

1^e Bestuursrapportage 2023

24 mei 2023

Inhoud

1	Inleiding en samenvatting.....	1
1.1	Voorwoord.....	1
1.2	Samenvatting financieel beeld	1
1.2.1	Prognose € 1,5 mln. (1,1%) hoger dan bijgestelde begroting	1
1.2.2	Rijksbijdrage 2022 is hoger dan verwachte kosten	1
1.2.3	Indexatie is de belangrijkste kostenverhoger	2
1.3	Ontwikkelingen in 2023 – mutatie t.o.v. begroting	2
1.4	Kostenstijging meerjarig bezien	3
1.5	Landelijke kostenontwikkeling	3
2	Programma verantwoording financieel.....	4
2.1	Financieel overzicht.....	4
2.2	Toelichting	4
2.2.1	Regionale zorgmarkt.....	4
2.2.2	Landelijk Transitie Arrangement (LTA)	7
2.2.3	Persoonsgebonden budget (PGB)	8
2.2.4	Stichting Jeugdteams.....	8
2.2.5	Serviceorganisatie	8
2.3	Gemeentelijke bijdragen	9
3	Bedrijfsvoering.....	10
3.1	Weerstandsvermogen	10
3.2	Risicobeheersing.....	10
3.2.1	Risico's gerelateerd aan jeugdhulpgebruik	10
3.2.2	Risico vanwege hoge inflatie	10

3.2.3	Specifieke risico's.....	10
3.2.4	Reguliere bedrijfsvoeringrisico's	11
3.3	Bezetting en ziekteverzuim	14
3.3.1	Bezetting (eigen personeel en personeel van derden)	14
3.3.2	Verzuim.....	14
3.4	Opvolging bevindingen accountant.....	14

1 Inleiding en samenvatting

1.1 Voorwoord

Voor u ligt de 1e Bestuursrapportage van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ) over het jaar 2023. In de eerste vier maanden is verder gegaan met de doorontwikkeling en verdere implementatie van de nieuwe inkoop. Belangrijke onderwerpen hierbij waren het normenkader, groepsgericht werken en Onderwijs Zorg Arrangementen. Verder zijn er (tijdelijke) afspraken gemaakt over specifieke verblijfsvoorzieningen en crisisvoorzieningen. Deze onderwerpen zullen ook de komende periode nog volop werk in uitvoering zijn. Een ander belangrijk thema was JeugdzorgPlus (gesloten jeugdhulp). Er zijn bovenregionaal afspraken gemaakt over de vergoeding van leegstandskosten als gevolg van de versnelde afbouw van JeugdzorgPlus de afgelopen jaren. Hierover heeft besluitvorming plaatsgevonden door het Algemeen Bestuur. De komende periode zal in het teken staan van de continuïteitsplannen en de bekostiging daarvan. Voor wat betreft de bedrijfsvoeringskant is de implementatie van het nieuwe backoffice systeem (clientadministratie) succesvol verlopen. De wijziging van het woonplaatsbeginsel heeft ook nog in de eerste vier maanden een grote wissel getrokken op de inzet van medewerkers en zal naar verwachting nog geheel 2023 veel aandacht vragen. Verder zijn belangrijke stappen voorwaarts gezet in de professionalisering en uitbouw van het gemeentedashboard. Zo is er meer inzicht in nieuwe instroom, het normenkader, jeugdigen met hoge zorgkosten en de 'klantreis' van jeugdhulp. Gemeenten hebben aangegeven dit van grote meerwaarde te vinden voor hun analyse en sturing op de jeugdhulp.

1.2 Samenvatting financieel beeld

1.2.1 Prognose € 1,5 mln. (1,1%) hoger dan bijgestelde begroting

Het Algemeen Bestuur heeft op 6 april 2023 een bijgestelde begroting vastgesteld waarin de hogere indexatie en de actuele inzichten ten aanzien van de zorgkosten zijn verwerkt. Ten opzichte van de bijgestelde begroting nemen de verwachte kosten voor het jaar 2023 toe met € 1,5 mln. (1,1%).

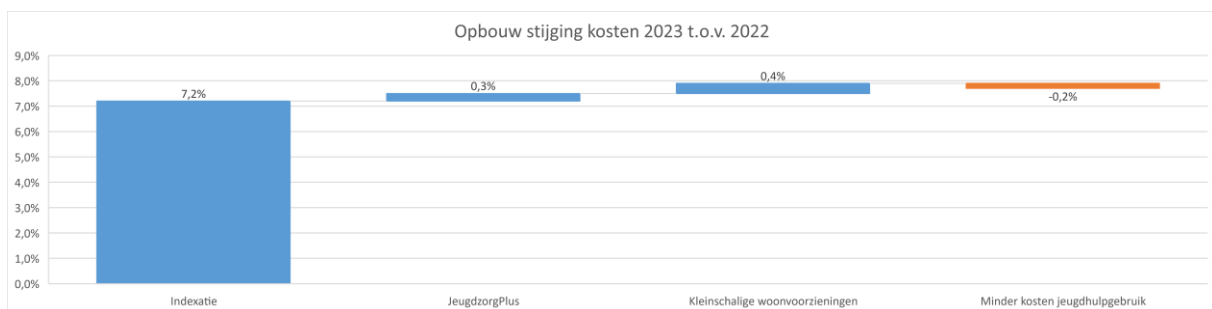
1.2.2 Rijksbijdrage 2023 is hoger dan verwachte kosten

De totale rijksbijdragen (o.b.v. meicirculaire) die de gemeenten in deze regio ontvangen voor jeugdhulp, bedragen € 168,9 mln. Na aftrek van de benodigde bijdragen voor gemeenten voor de jeugdteams, Veilig Thuis en Jeugdhulp naar Voren, resteert een rijksbijdrage van circa € 144 mln. voor de kosten van de resterende jeugdhulp. De totale geraamde uitgaven van de Serviceorganisatie Jeugd voor 2023 zijn lager dan de rijksbijdrage en bedragen € 137 mln. Hierbij wordt opgemerkt dat het beeld per gemeente sterk varieert en er ook gemeenten zijn waarbij de kosten hoger zijn dan de rijksbijdragen. Uiteraard is het aan gemeenten zelf om te bepalen waar zij de rijksbijdrage voor

inzetten. Wij begrijpen dat gemeenten de Rijksbijdrage ook voor andere doelen dan jeugdhulp kunnen inzetten, afhankelijk van o.a. de lokale financiële situatie en inhoudelijke prioriteiten.

1.2.3 Indexatie is de belangrijkste kostenverhoger

Ten opzichte van 2022 stijgen de kosten in 2023 met € 9,7 mln. (7,7%). In onderstaande figuur is de procentuele kostenstijging (exclusief jeugdteams) in 2023 ten opzichte van 2022 uitgesplitst naar de verschillende oorzaken.

Oorzaak kostenstijging	Stijging	Toelichting
Indexatie	7,2%	Indexatie van tarieven
JeugdzorgPlus	0,3%	Structurele doorwerking kleinere groepen en lagere bezittingsgraad in tarieven
Kleinschalige woonvoorzieningen	0,4%	Dit betreft voor het grootste deel een gezinshuis dat is omgevormd tot een kleinschalige woonvoorziening
Minder kosten jeugdhulpgebruik	-0,2%	Rekening houdend met bovenstaande posten zijn de kosten van het jeugdhulpgebruik gedaald, bij een stabiel aantal jeugdigen in zorg
Totaal	7,7%	

1.3 Ontwikkelingen in 2023 – mutatie t.o.v. begroting

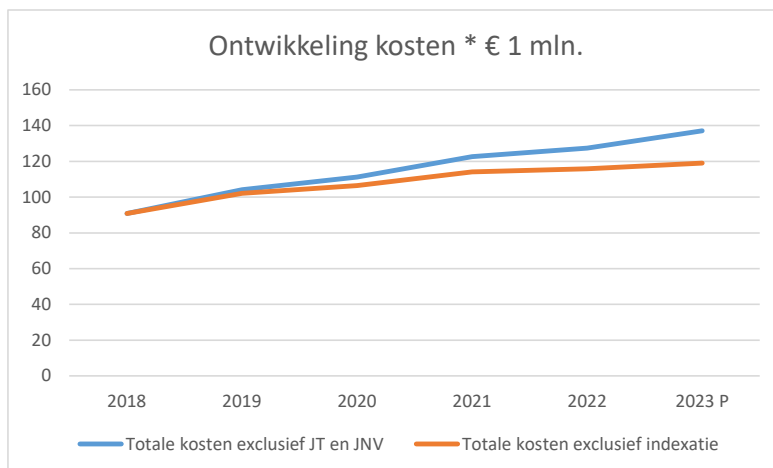
Ten opzichte van de bijgestelde begroting nemen de kosten toe met € 1,5 mln. (1,1%). In onderstaande tabel zijn hoofdlijnen opgenomen:

	Begroting	Prognose	Prognose -/- begroting	Toelichting
Regionale zorgmarkt	115.101	116.055	954	Kleinschalige woonvoorzieningen, vervoerskosten, ambulante jeugdhulp
LTA	9.067	8.271	-796	Verfijndere raming leidt tot neerwaartse bijstelling kosten
PGB	6.450	7.770	1.320	Fout in raming begroting en stijgende kosten
Serviceorganisatie	5.012	5.012	-	
Totaal exclusief jeugdteams	135.631	137.109	1.478	

Een toelichting is opgenomen in hoofdstuk 2.

1.4 Kostenstijging meerjarig bezien

In onderstaande grafiek is de groei van de kosten in onze regio opgenomen. Voor een goede vergelijking zijn de kosten voor jeugdteams en Jeugdhulp naar voren uitgezonderd.

1.5 Landelijke kostenontwikkeling

Door accountants en advieskantoor BDO is onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van de tekorten in het sociaal domein. BDO rapporteert over 2021 een landelijk tekort van € 1,3 mld. op jeugdhulp. Vertaald naar de omvang van onze regio is dat € 35 mln. Het daadwerkelijk tekort in onze regio bedroeg € 7,4 mln. (inclusief jeugdteams, veilig thuis en jeugdhulp naar voren en exclusief eventuele overige gemeentelijke uitgaven). De landelijke nominale kostenstijging over de periode 2015 – 2021 is 77% en in onze regio 54%. Ook uit eerdere rapporten bleek consequent dat de tekorten in onze regio substantieel lager waren dan gemiddeld in het land.

2 Programma verantwoording financieel

2.1 Financieel overzicht

Bedragen * € 1.000,-	Begroting t/m april	Realisatie t/m april op basis van declaraties	Begroting heel jaar	Prognose	Prognose -/ begroting	Realisatie 2022
Regionale zorgmarkt	38.685	28.788	115.101	116.056	955	110.009
LTA	2.757	1.903	9.067	8.271	-796	5.731
PGB	2.590	1.480	6.450	7.770	1.320	7.137
Serviceorganisatie	1.671	1.269	5.012	5.012	-	4.484
Totaal lasten exclusief jeugdteams	45.703	33.440	135.631	137.110	1.479	127.362
Jeugdteams	807	807	-	2.422	2.422	4.238
Totaal lasten inclusief jeugdteams	46.511	34.248	135.631	139.532	3.901	131.599
Baten exclusief uittreding reserve Leerdam + Zederik	45.684	33.421	135.573	137.052	1.479	127.246
Baten Jeugdteams	807	807	-	2.422	2.422	4.238
Ontrekking reserve frictiekosten uittreding Leerdam + Zederik	19	19	58	58	-	116
Totaal baten	46.511	34.248	135.631	139.532	3.901	131.599
Saldo baten -/- lasten	-	-	-	-	-	-

2.2 Toelichting

2.2.1 Regionale zorgmarkt

Kosten stabilisatie in 2022

Bij de jaarrekening 2022 is geconstateerd dat kosten zich hebben gestabiliseerd en dat rekening houdend met prijsverhogende effecten er sprake is van afname van het jeugdhulpgebruik. We weten ook dat 2022 het jaar van meerdere veranderingen was: nieuwe overeenkomsten met aangescherpte (kwaliteit)sturing (zoals bijvoorbeeld het normenkader), lokaal opdrachtgeverschap aan de lokale teams, etc. De financiële effecten zijn niet onderscheidend genoeg aan de verschillende interventies toe te schrijven. Nu het grootste deel van de geleverde jeugdhulp is gedeclareerd, zijn de volgende waarnemingen gedaan over het afgelopen jaar in de diverse segmenten.

Dalende kosten jeugdbescherming

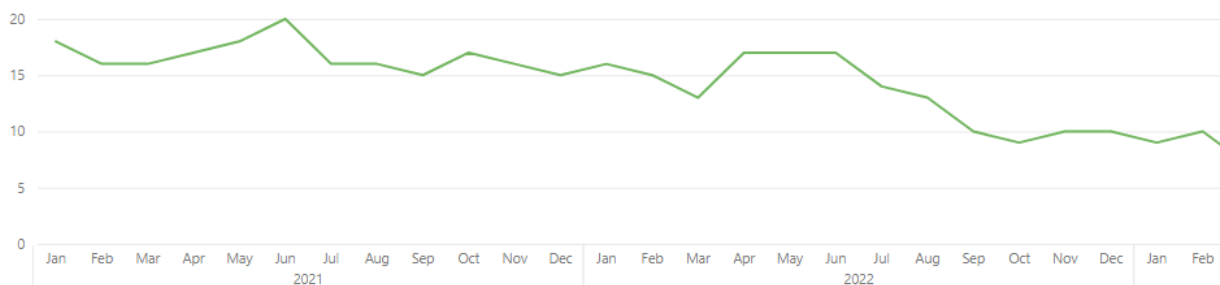
Het aantal jeugdigen en de kosten van jeugdbescherming zijn fors gedaald (13%). Als gevolg hiervan zijn ook de (aanvullende) kosten van ingezette jeugdhulp (bijvoorbeeld pleegzorg en gezinshuis) voor deze groep jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel gedaald. Het project Veilig opgroeien is

teamwerk lijkt zijn vruchten af te werpen. Mogelijk heeft ook de investering in de verlaging van de caseload hiertoe bijgedragen.

Dalend aantal jeugdigen in JeugdzorgPlus

Sinds vorig jaar zomer is het aantal jeugdigen in de JeugdzorgPlus gedaald. Dit is een positieve ontwikkeling in lijn met het ingezette beleid. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling weergegeven.

Aantal jeugdigen

Verschuiving van specialistische naar hoogspecialistische GGZ

Er is sprake van een forse (€ 9,1 mln) verschuiving van specialistische naar hoogspecialistische GGZ. Uit een nadere analyse en gesprekken met aanbieders is gebleken dat dit voor een deel terecht is. Voor een ander deel voert de Serviceorganisatie nog gesprekken over welke dienst van toepassing is (specialistisch of hoogspecialistisch) en of er een tussenvariant tussen specialistisch en hoogspecialistisch gedefinieerd moet worden.

Dagbehandeling en dagbesteding neemt niet af, ondanks investering Jeugdhulp op school

De kosten van dagbehandeling en dagbesteding nemen iets toe. Bij de invoering van Jeugdhulp op school, waarop extra is geïnvesteerd, was juist een afname beoogd. Meer jeugdigen in de basisschoolleeftijd maken gebruik van kinderdagvoorzieningen; mogelijk is er een verband met stagnerende instroom in het bijzonder onderwijs. Dit is onderwerp van gesprek met gemeenten en onderwijs.

Jeugdigen met een beperking met een langdurige zorgvraag zorgen voor kostentoename

De toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz) voor jeugdigen met een langdurige zorgvraag (met name jeugdigen met een beperking) is sinds 2015 fors ingeperkt. Als gevolg hiervan nemen de kosten voor deze groep jaarlijks toe omdat elk jaar een nieuwe groep van jonge jeugdigen instroomt. Deze groep stroomt dan vaak pas weer uit bij het 18^e levensjaar. Als gevolg hiervan stijgen jaarlijks de kosten van jeugdhulp van verblijf en dagbesteding voor deze groep.

Kostenontwikkeling 2023

De kosten van de post regionale zorgmarkt stijgen ten opzichte van de begroting 1,0 mln. (0,8%) en ten opzichte van vorig jaar met € 6,0 mln. (5,5% bij een indexatie van 7,2%). Ten opzichte van vorig jaar is er gecorrigeerd voor indexatie dus sprake van een kostendaling. De stijging ten opzichte van de begroting wordt voor het belangrijkste deel veroorzaakt door een te lage raming voor en stijging van vervoerskosten, hogere kosten voor kleinschalige woonvoorzieningen en stijging van kosten voor ambulante jeugdhulp. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen toegelicht.

Extra kosten voor kleinschalige woon en crisis voorzieningen

In 2022 is er extra bijgedragen aan niet rendabele kleinschalige woonvoorzieningen (€ 0,7 mln.). In 2023 is dit ook nodig (€ 0,9 mln.) Daarnaast moest een gezinshuis wegens vertrek gezinsouders en complexe problematiek van de jeugdigen worden omgevormd naar een kleinschalige woonvoorziening. Dit kost € 0,4 mln. extra voor drie jeugdigen uit onze regio.

Kosten vervoer stijgen verder door

De kosten van (taxi)vervoer van jeugdigen stijgen verder door. Op basis van de declaraties over de eerste drie maanden wordt een kostenstijging van € 0,3 mln (17% bij een indexatie van 11%) verwacht voor dit jaar. In 2015 toen nog beperkt taxivervoer werd verstrekt door de jeugdteams bedroegen de kosten € 0,5 mln. Voor 2023 bedragen de kosten naar verwachting € 2,3 mln. Een klein deel van deze stijging lijkt veroorzaakt door het groeiend aantal jeugdigen wat gebruik maakt van een jeugdhulpvoorziening in plaats van onderwijs.

Continuïteitssteun nodig voor aanbieders van JeugdzorgPlus

JeugdzorgPlus betreft jeugdhulp aan kinderen in een gesloten instelling. Landelijk en (boven)regionaal is beleid in gang gezet deze vorm van jeugdhulp af te bouwen. Mede als gevolg hiervan hebben aanbieders van JeugdzorgPlus problemen om financieel gezond te blijven. Deze vorm van jeugdhulp is nog wel nodig en daarom is continuïteitssteun noodzakelijk. Inmiddels is overeenstemming bereikt over de vergoeding van leegstandsverliezen en transformatiekosten over de afgelopen jaren. Deze kosten zijn verwerkt in de jaarrekening 2022. In het onlangs vastgestelde Bovenregionaal plan JeugdzorgPlus zijn de kaders en toekomstige 'bed capaciteit' opgenomen. Op basis hiervan maken de JeugdzorgPlus aanbieders een continuïteitsplan. Als deze worden vastgesteld zal tevens duidelijk worden welke aanvullende bijdragen vanuit gemeenten nodig zijn. Met deze nog onbekende bedragen is in deze eerste bestuursrapportage nog geen rekening gehouden.

Stijgende kosten door het werken met kleinere groepen JeugdzorgPlus

Los van continuïteitssteun is, in afstemming met de overige regio's in de provincie Zuid-Holland, inhoudelijk (sinds tweede kwartaal 2022) ook een transformatie gemaakt naar kleinere groepen. Dit leidt, in ieder geval voor de korte termijn, tot hogere kosten. De impact van de hogere tarieven bedraagt € 1,6 mln. op jaarbasis. Sinds 2023 wordt in de tarieven ook uitgegaan van een meer realistische bezettingsgraad (90% in plaats van 100%). De impact hiervan is € 0,2 mln.

Sturing door contractmanagement

Door contractmanagement wordt actief gestuurd op de inzet van diensten door zorgaanbieders. Mogelijke upcoding wordt hierbij aangepakt. Ook wordt getoetst of aanbieders voldoen aan de kwaliteitscriteria bij de inzet van specifieke diensten. Hiermee wordt geborgd dat de regio alleen jeugdhulp vergoedt waarbij de kosten die in rekening worden gebracht passen bij de geleverde jeugdhulp en dat dus niet teveel wordt betaald of een te lage kwaliteit voor het in rekening gebrachte bedrag wordt geleverd

Normenkader

Voor de meeste diensten die in de overeenkomst zijn opgenomen is een norm opgenomen m.b.t. intensiteit en duur van de dienst. Wanneer een jeugdhulpaanbieder en een verwijzer (lokaal team of GI) verwachten dat de gestelde norm onvoldoende is om de voor de jeugdige gestelde doelen te realiseren kan de verwijzer positief adviseren om af te wijken van de in de overeenkomst gestelde norm. Het normenkader is een instrument dat in staat stelt om in samenwerking met jeugdhulpaanbieders en verwijzers tot een optimale inzet van jeugdhulp te komen en beter te sturen op een juiste prijs-kwaliteitverhouding. Het normenkader heeft geen invloed op het aantal jeugdigen wat jeugdhulp ontvangt. Het normenkader kan als instrument ingezet worden om casusregie door de (lokale) verwijzer te versterken.

Afgelopen jaar heeft in het teken gestaan van ervaring opdoen met het normenkader. Er is een 'state of the art' monitoring instrumentarium ingericht en sinds kort ook ontsloten in het gemeentedashboard. Serviceorganisatie en gemeenten kunnen de ontwikkelingen (overschrijdingen normenkader) hiermee goed en 'realtime' volgen. Gemeenten zitten aan het stuur als het gaat om de inhoudelijke toets door de verwijzer op verzoeken tot afwijkingen van het normenkader. Een uniforme werkwijze binnen de regio is hierbij een belangrijk aandachtspunt. De werking en monitoring van het normenkader wordt ook ingebed in de regionale werkgroep Beter monitoren. Met aanbieders wordt het de werking van het normenkader geëvalueerd inclusief naleving door de aanbieders van de afspraken. Daarbij worden de na te streven doelen, waaronder het goede gesprek over de inzet van jeugdhulp tussen aanbieder en jeugdteamprofessional, ook meegenomen. Een bijzonder aandachtspunt hierbij is het zoveel als mogelijk beperken, beheersbaar houden van de administratieve lasten.

2.2.2 Landelijk Transitie Arrangement (LTA)

Het LTA is een set aan afspraken die door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) landelijk wordt gemaakt met een beperkt aantal jeugdhulpaanbieders, om er zeker van te zijn dat er een contractbasis is voor aanbieders met uitzonderlijk aanbod. Hierbij valt te denken aan aanbod voor transgender problematiek, gezinnen waar ernstige kindermishandeling of verwaarlozing plaatsvindt, jongeren met complexe problemen bij wie diagnostiek geen beeld geeft, etc. Het betreft een kleine groep jeugdigen met hoge kosten per jeugdige. De kosten kunnen sterk fluctueren. Ten opzichte van de begroting is de prognose afgenomen met € 0,8 mln. (8,8%). Ten opzichte van vorig jaar stijgen de

kosten met € 2,5 mln. (44,3%). Inmiddels is een meer verfijnde prognose gemaakt. Dit heeft geleid tot een lagere prognose ten opzichte van de begroting.

2.2.3 Persoonsgebonden budget (PGB)

Ten opzichte van de begroting stijgen de kosten met € 1,3 mln. (20,5%). Ten opzichte van vorig jaar stijgen de kosten met € 0,6 mln (8,9%). Dit is 2,2% meer dan de indexatie van 6,7%. De raming voor de begroting was te laag en de kosten stijgen iets gecorrigeerd voor indexatie.

Daarnaast zien wij dat er in onze regiobudgetten met een hoge marge ten opzichte van de gedeclareerde waarde worden vastgesteld. Er wordt dus relatief veel speling voor de uitnutting van het budget geboden. Sturing op de inzet en de hoogte van het budget via het lokale team is daarmee belangrijk.

2.2.4 Stichting Jeugdteams

Met ingang van 2022 zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor de inrichting (en contractering van) hun lokale teams. Op verzoek van de gemeenten Gorinchem en Molenlanden heeft de Serviceorganisatie de Stichting Jeugdteams nog gecontracteerd om deze taak uit te voeren voor deze gemeenten. De aansturing en het contractmanagement worden uitgevoerd door de betreffende gemeenten.

2.2.5 Serviceorganisatie

De specificatie van de Serviceorganisatie is in onderstaande tabel opgenomen.

Begrotingspost	Begroot	Begroot tm april	Realisatie	Realisatie-Begroot
Personeelskosten eigen personeel	2.418.624	806.208	728.450	-77.758
Personeel van derden	690.000	230.000	117.237	-112.763
Uitbestede ICT Dienstverlening en overige ICT kosten	1.050.000	350.000	368.167	18.167
Dienstverlening SCD	225.000	75.000	-	-75.000
Overige kosten	628.253	209.418	55.401	-154.017
Totale kosten	5.011.877	1.670.626	1.269.255	-401.371

De post Personeelskosten eigen personeel is lager dan begroot omdat de CAO verhoging nog moet worden verwerkt. De post "personeel van derden" is lager vanwege nog te ontvangen facturen. De post "dienstverlening SGD" (Service Gemeente Dordrecht) is nog niet gefactureerd. De post "Overige kosten" blijft achter, doordat kosten nog gefactureerd / doorbelast moeten worden en activiteiten later in het jaar plaatvinden. Het betreft onder andere huisvesting, bestuurs- en algemene kosten, clientervaringsonderzoek, clientparticipatie, controle PGB, fraudeonderzoek en accountantscontrole.

2.3 Gemeentelijke bijdragen

De verwachte gemeentelijke bijdragen zijn in onderstaande tabel opgenomen. Afhankelijk van de kostenontwikkelingen per gemeente kunnen de werkelijke uitkomsten per gemeente nog aan verandering onderhevig zijn. Verder is er een beroep gedaan op de compensatieregeling Voogdij/18+. Voor Sliedrecht is over de jaren 2020 en 2021 compensatie verkregen voor € 0,7 mln. Omdat er nog solidariteit was in deze jaren wordt dit meegenomen in onderstaande bijdragetabel.

Tabel gemeentelijke bijdragen

	Stichting Jeugdteams incl. JPT	Zorginkoop	LTA	PGB	Gecertificeerde instellingen	Gesloten Jeugdhulp	Uitvoering skosten SOJ	Totaal	hervre- deling voogdij	Totaal na hervre- deling compensatie Voogdij	Totaal exclusief JT	Begroet exclusief jeugdteams
Alblasserdam	-	4.561.664	402.252	225.874	421.859	-	232.839	5.844.488	-22.728	5.821.761	5.821.761	5.728.316
Dordrecht	-	33.790.840	2.093.056	2.467.922	2.684.996	1.362.303	1.496.321	43.895.438	-148.175	43.747.264	43.747.264	42.955.885
Gorinchem	1.223.488	8.038.704	902.131	589.889	785.476	282.261	483.586	12.305.535	-37.627	12.267.908	11.044.421	10.824.915
Hardinxveld-Giessendam	-	4.275.363	114.206	209.405	317.070	-	197.747	5.113.791	-16.828	5.096.963	5.096.963	5.182.487
Hendrik-Ido-Ambacht	-	7.056.745	808.630	654.175	248.371	-	262.799	9.030.720	-26.540	9.004.181	9.004.181	8.957.206
Hoekschewaard	-	14.251.838	932.983	1.254.545	1.069.581	-	750.232	18.259.179	-60.035	18.199.144	18.199.144	18.515.427
Molenlanden	1.198.607	7.866.665	681.451	426.143	663.770	-	380.533	11.217.170	-35.882	11.181.288	9.982.681	9.675.069
Papendrecht	-	6.217.963	952.814	327.637	683.269	-	325.015	8.506.698	-29.158	8.477.540	8.477.540	8.388.938
Sliedrecht	-	6.296.179	634.080	273.645	658.582	282.261	277.209	8.421.956	425.475	8.847.431	8.847.431	8.289.822
Zwijndrecht	-	13.026.358	749.033	1.340.449	1.215.145	-	547.715	16.878.700	-48.504	16.830.196	16.830.196	17.055.018
Totaal	2.422.095	105.382.320	8.270.637	7.769.683	8.748.120	1.926.824	4.953.996	139.473.675	-0	139.473.675	137.051.581	135.573.083

Taakvelden

Taakvelden	Alblasserdam	Dordrecht	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Hendrik-Ido-Ambacht	Hoeksche Waard	Molenlanden	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
6.72a – Jeugdhulp begeleiding	925.545	5.370.141	1.187.751	625.129	1.279.623	3.024.076	1.478.413	1.161.515	1.392.472	2.548.431	18.993.095
6.72b – Jeugdhulp behandeling	234.492	1.513.339	368.760	167.888	400.514	938.692	377.143	315.639	338.623	701.192	5.356.281
6.72c – Jeugdhulp dagbesteding	604.433	4.604.442	1.171.598	530.143	697.366	1.614.608	980.690	658.998	560.556	1.537.913	12.960.748
6.72d – Jeugdhulp zonder verblijf overig	16.723	103.232	17.872	12.520	8.846	45.825	32.294	20.348	11.172	54.531	323.364
6.73a – Pleegzorg	388.254	2.680.295	696.725	527.722	131.519	812.118	755.525	537.805	544.293	929.523	8.003.777
6.73b – Gezinsgericht	272.647	1.729.805	756.792	155.602	292.673	1.230.005	441.728	118.317	137.658	508.486	5.643.711
6.73c – Jeugdhulp met verblijf overig	632.156	9.300.496	1.496.456	818.696	1.408.481	2.007.353	1.013.724	1.013.986	1.382.778	3.381.039	22.455.166
6.74a – Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	1.303.290	7.232.823	1.942.148	1.258.625	2.309.239	3.958.674	2.451.333	2.123.557	1.650.203	2.895.131	27.125.024
6.74b – Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	511.029	2.898.535	1.154.759	230.112	1.253.058	1.313.567	894.003	1.111.529	829.968	1.039.447	11.236.009
6.74c – Gesloten plaatsing	1.010	1.335.376	275.845	-	154	384	1.774	5.320	276.296	4.836	1.900.995
6.82a Jeugdbescherming	427.171	2.719.872	816.037	328.578	278.475	1.131.684	676.532	712.048	674.807	1.256.652	9.021.857
6.82b Jeugdreclassering	46.297	294.665	86.202	34.797	27.257	117.381	72.845	45.827	497.751	84.852	1.307.875
PGB 6.72a	225.874	2.467.922	589.889	209.405	654.175	1.254.545	426.143	327.637	273.645	1.340.449	7.769.683
Uitvoerings-kosten SOJ	232.839	1.496.321	483.586	197.747	262.799	750.232	380.533	325.015	277.209	547.715	4.953.996
Totaal	5.821.761	43.747.263	11.044.421	5.096.963	9.004.181	18.199.144	9.982.681	8.477.540	8.847.431	16.830.196	137.051.580

3 Bedrijfsvoering

3.1 Weerstandsvermogen

De Serviceorganisatie heeft, met uitzondering van de reserve Frictiekosten uittreding Leerdam en Zederik, geen weerstandsvermogen/reserves. Zoals opgenomen in de bijdrageverordening komen tegenvallers en meevallers ten opzichte van de begroting, ten laste respectievelijk ten gunste van de deelnemende gemeenten.

3.2 Risicobeheersing

3.2.1 Risico's gerelateerd aan jeugdhulpgebruik

Deze financiële risico's richten zich vooral op de ontwikkeling van de kosten van jeugdhulp in relatie tot de begroting. Afgelopen jaar zijn de kosten, na jarenlange groei, gestabiliseerd. Gecorrigeerd voor bijzondere effecten zoals JeugdzorgPlus, financiering onrendabele voorzieningen en woonplaatsbeginsel was er zelfs sprake van een krimp.

Uit deze eerste bestuursrapportage blijkt dat de kosten, gecorrigeerd voor indexatie, in 2023 ten opzichte van 2022 stabiel blijven. De komende jaren is een kostendaling noodzakelijk, omdat de rijksbijdragen naar verwachting op termijn worden afgebouwd.

3.2.2 Risico vanwege hoge inflatie

De kosten in 2023 zijn sterk toegenomen als gevolg van de sterk gestegen tarieven door de hoge inflatie van vorig jaar en dit jaar. Hoge inflatie blijft een risico voor de kostenontwikkeling. Hier staan meestal wel hogere rijksbijdragen tegenover.

3.2.3 Specifieke risico's

Met terugwerkende kracht declareren van PGB-budgetten

Van de verstrekte PGB-budgetten wordt circa 65% daadwerkelijk besteed. In de huidige gemeentelijke verordeningen en beleidsregels zijn geen beperkingen opgelegd aan het met terugwerkende kracht over oude jaren indienen van declaraties. Wel geldt de algemene wettelijke regel dat dit na 5 jaar niet meer kan. Over de jaren 2017-2021 zou nog een bedrag van € 16,3 mln. gedeclareerd kunnen worden. De ervaring leert dat hier zeer beperkt gebruik van wordt gemaakt.

Inzet duurdere diensten als gevolg van nieuwe inkoop

Vanaf 2022 is een geheel nieuwe set van diensten geïntroduceerd die fors afwijkt van de oude producten van vóór 2022. Het risico bestaat dat aanbieders hierdoor nu duurdere diensten inzetten dan vóór 2022. De SOJ heeft al verschillende afwijkingen geconstateerd die wijzen op de inzet van duurdere diensten en bespreekt deze met de betreffende aanbieders. Inmiddels zijn en worden

maatregelen genomen en nadere afspraken gemaakt. Tegelijkertijd zijn door de verscherpte kwaliteitscriteria aanbieders andere diensten (voor lager tarief) gaan leveren omdat ze niet voldeden aan de criteria van de duurdere dienst.

Verkleinen groepen verblijfszorg drie milieuvoorziening

In de JeugdzorgPlus zijn de groepen al verkleind. De impact hiervan voor een kleine groep jeugdigen bedraagt € 1,6 mln. extra kosten. Bovenregionaal is de intentie uitgesproken voor de zogenaamde driemilieu verblijfsvoorziening de groepen te verkleinen. Dit leidt tot extra kosten en wordt nader geanalyseerd en uitgewerkt. De impact zal zich bevinden binnen een bandbreedte tussen € 1,4 en 2,8 mln.

Continuïteitsproblemen van aanbieders die gesloten jeugdhulp leveren

Er zijn in de provincie Zuid-Holland twee aanbieders die gesloten jeugdhulp leveren. Aanbieders zijn financieel in de problemen gekomen als gevolg het ingezette beleid het gebruik van gesloten jeugdhulp af te bouwen en vanwege overige bedrijfsvoeringsproblemen. Bij één aanbieder lijkt de weg omhoog weer te zijn gevonden en ziet het er naar uit dat de benodigde continuïteitsbijdrage en transitiekosten beperkt blijven. Zeker is het nog niet, omdat er nog geen continuïteitsplan met een sluitende exploitatie is vastgesteld en het tempo van verdere afbouw ook onzeker is. Bij de andere aanbieder is de omvang van de problematiek aanzienlijk en zijn de potentiële kosten voor ZHZ hoger, ook vanwege de grotere omvang. Inmiddels is overeenstemming bereikt over de vergoeding van de verliezen van de afgelopen jaren veroorzaakt door de snelle afbouw van jeugdigen in de JeugdzorgPlus. De vergoedingen zijn reeds als last genomen in de jaarrekening 2022. Verder is door Rotterdam Rijnmond een lening verstrekt ter overbrugging van de liquiditeit. Onze regio draagt mede risico als deze lening niet wordt afgelost. Er zijn echter ruim voldoende harde zekerheden in de vorm van vastgoed gesteld, waardoor het risico op deze lening minimaal is. Later dit jaar worden de continuïteitsplannen van deze aanbieders opgeleverd en vastgesteld. Dan zal ook duidelijk welke bijdragen de gemeenten nog moeten betalen.

Risicomatrix

In onderstaande tabel is de impact van de risico's op 2023 gekwantificeerd. De financiële impact van deze risico's is niet verwerkt in de prognose 2023 in deze burap.

Risico:	Omvang jeugdhulp in gemeente in €mln.				Opmerking:
	5 tot 10	10 tot 15	15 tot 20	>40	
	Risicomarge				
Hogere inflatie dan begroot en inhaalindexatie	0%	0%	0%	0%	Werkt door in tarieven 2024, geen effect in 2023
Continuïteit jeugdzorgplus	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	
Verkleinen groepen verblijfszorg drie milieu voorziening	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	
<i>Subtotaal</i>	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%	
Correctiefactor risico's doen zich niet gelijktijdig voor (50%)	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	
Risico op hogere kostenontwikkeling jeugdhulp / dure jeugdigen	10%	7,5%	5%	2,5%	
Totaal	11,8%	9,3%	6,8%	4,3%	

3.2.4 Reguliere bedrijfsvoeringrisico's

Naast bovengenoemde specifieke risico's heeft de Serviceorganisatie de reguliere financiële en niet-financiële bedrijfsvoeringrisico's voor alle processen in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een omvangrijke lijst. Op alle risico's zijn beheersmaatregelen geformuleerd. Deze worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De risico's zijn geclassificeerd volgens onderstaand model.

Kans Dat het risico zich voordoet	Financiële impact			
	4 $x > € 2 \text{ mln}$	3 $€ 2 \text{ mln} < x < € 0,5 \text{ mln}$	2 $€ 0,5 \text{ mln} < x < € 0,1 \text{ mln}$	1 $x < € 0,1 \text{ mln}$
4 zeer grote kans >75%	16	12	8	4
3 grote kans 50-75%	12	9	6	3
2 middelgrote kans 25-50%	8	6	4	2
1 kleine kans < 25%	4	3	2	1

De oranje en rood gekleurde risico's zijn in onderstaand schema visueel weergegeven.

Kans	Ernst			
	4 Catastrofaal	3 Ernstig	2 Matig	1 Klein
4 zeer grote kans dat het zich voordoet			▲ A4, A8 B, A15	
3 grote kans dat het zich voor doet	▲ A36	▲ A25, A27, A32		
2 middelgrote kans dat het zich voor doet	▲ A 42			
1 kleine kans dat het zich voor doet				

In de tabel hierna zijn alle risico's beschreven. Het totale risico op hogere kosten van jeugdhulp dan er is begroot en financieel beschikbaar is bij gemeenten, komt samen in het rood gekleurde risico A36. Dit is een samenstelling van een aantal onderliggende risico's.

Risico-nummer	Scope	Risico's:	Oorzaken/ risicofactoren:	Effect:	Ernst (E)*	Kans (K)**	Ex K	Borging (beheersingsmaatregelen / key controls)	Mogelijke aanvullende maatregelen:
		Wat kan er mis gaan?	Wat kunnen oorzaken daarvan zijn?	Wat kunnen gevolgen zijn?				Ja/ nee***	Hoe risico te voorkomen/ te verminderen?
A-4	Zorginzet	Aanbieders continueren zorg te lang (duur) of zetten meer zorg in dan nodig is (intensiteit)	Aanbieders mogen zelf de duur en intensiteit van de zorg bepalen Casemanagement nog nauwelijks toegepast Geen inperking in contract en vanuit contractmanagement nog weinig druk	Er wordt meer zorg geleverd dan nodig	4	2	8	Nee	Afspraken met aanbieders bij nieuwe inkoopronde 2022 over reductie inzet per jeugdgedige Normenkader en afbakening jeugdhulp Perspectiefplan Casemanagement bij jeugdteams Contractmanagement SOJ
A-8 B	Declaraties jeugdhulp RTA+LTA	Verwijzer geeft verwijzing af terwijl burger terwijl voorliggend veld of eigen kracht ook een oplossing zou kunnen zijn	Druk van burger Burgder ten dienste willen zijn Te weinig budgetbewustzijn bij verwijzer	Kosten zorg lopen op	4	2	8	Gedeeltelijk, door procesinrichting bij Stichting Jeugdteams	Verhogen budgetbewustzijn door project anders zorgen (in uitvoering) Project uit aanjaagplan verwijzerstroom huisarts via jeugdteams Project aanjaagplan POH huisarts (bij een aantal gemeenten al operationeel)
A-15	Declaraties jeugdhulp RTA+LTA	Zorgaanbieder declareert niet verleende zorg of declareert onjuist (niet declarabele uren)	Fraude en administratieve onzorgvuldigheid	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg	4	2	8	Gedeeltelijk via controle verklaring accountant bij productieverantwoording >100k. Bij productie< 100k separate controle Monitoring potentiële dubbele declaraties	Aanstellen preventiemedewerker fraude Rechtmatigheid en fraude controles Aanscherping case en contractmanagement
A-25	PGB	Te hoog afgegeven beschikking en andere fouten in beschikking	Gebreken in proces Jeugdteams Wensen burger teveel leidend Fraude	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg	3	3	9	Ja voor aspect onrechtmatigheid/fraude door: -Procesinrichting bij Stichting Jeugdteams en toetsingskader SOJ -Niet rechthebbende cliënten kunnen dit niet direct omzetten in financieel voordeel, muv inzet Sociaal Netwerk -Er is geen uitbetaling aan cliënten, muv inzet sociaal netwerk -Alleen geldelijk voordeel met samenspanning in de keten JT-cliënt-aanbieder, bij inzet sociaal netwerk alleen JT-client Minder borging voor te hoog afgeven beschikking (de gap tussen beschikking en uitnutting is in ZHZ veel hoger dan landelijk)	Fraudepreventie functionaris fraude controle Verhogen budgetbewustzijn door project anders zorgen (in uitvoering) Verhoogde aandacht bij Jeugdteams voor hoogte beschikkingen
A-27	PGB	Zorgaanbieder declareert niet verleende zorg of declareert onjuist (niet declarabele uren)	Gebrekkig administratief proces aanbieders Fraude	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg	3	3	9	Gedeeltelijk met proef rechtmatigheidscontroles, huisbezoek ontbreekt door corona	Fraudepreventie functionaris Opschaling rechtmatigheid en fraude controle
A-32	Generiek	Gebrekkig inzicht in de productie/ zorgconsumptie door laat indienen van declaraties door zorgaanbieders.	Gebrekkig administratief proces en/of te hoge administratieve last aanbieders	Ontbrekend inzicht in zorgconsumptie; als gevolg daarvan minder tijdige bijsturingmogelijkheden en minder betrouwbare prognoses	3	3	9	Gedeeltelijk, voorschotten zijn afgeschafte en OHW-financiering wordt afgebouwd Aanspreken aanbieders door contractmanagement	Boetes op te laat declareren Niet meer vergoeden te laat gedeclareerde zorg Sterker aanspreken door contractmanagement
A-36	Generiek	De jeugdhulpvraag is groter dan het beschikbare budget.	Bezuinigingen vanuit het Rijk Groei zorgvraag Bedrijfsbelang Aanbieders (meer) zorg te leveren Ingezette zorg niet doelmatig en niet effectief Toegang niet streng genoeg	Onhoudbaarheid financiën en daarmee voortbestaan huidige inrichting en werking stelsel	4	3	12	Gedeeltelijk (maatregelen in voorbereiding of uitvoering) Maatregelen Aanjaagplan Overige maatregelen Nieuwe inkoop 2022	Strakkere monitoring en sturing op uitvoering maatregelen en effect van maatregelen
A-42	Generiek	Inzet jeugdhulp (JNV) naar voren leidt niet tot lagere kosten	JNV wordt ingezet op preventie en preventie leidt mogelijk niet tot lagere 2e lijns gespecialiseerde jeugdhulp	Hogere kosten	4	2	8	Gemeenten kunnen elkaar aanspreken op inzet JNV	

3.3 Bezetting en ziekteverzuim

3.3.1 Bezetting (eigen personeel en personeel van derden)

Bezetting per 30-4-2023 dienstverband + inhuur (bron Cognos)		
	fte per 30-4-2023	begroot
Staf en ondersteuning (inclusief clientadministratie en functioneel beheer)	13,1	9,7
Inkoop en contractbeheer	9,7	10,6
Informatievoorziening (data analisten en manager IV bij Bedrijfsvoering DG&J)	3,0	3,0
Financien (onderdeel Bedrijfsvoering DG&J)	3,0	3,0
Manager / directeur Gezond en veilig opgroeien	0,7	0,7
Totaal	29,4	26,9

De totale gerealiseerde bezetting van de SOJ is 2,5 fte hoger dan de begrote bezetting. De hogere bezetting zit bij Staf en ondersteuning. Er is extra bezetting als gevolg van de implementatie van Zorgned. De SOJ moet hier meer taken zelf uitvoeren. Dit wordt meer dan goed gemaakt door de lagere licentiekosten voor Zorgned. Verder zal het nieuwe woonplaatsbeginsel nog gedurende heel het jaar 2023 extra inspanning vergen. Dit is veroorzaakt door gemeenten buiten onze regio. Ook worden werkzaamheden verricht voor het Netwerk MT (project Passend zorglandschap en Veilig Thuis (secretariaat). De fte inzet (1,9 fte) wordt gefactureerd. In totaliteit worden de kosten van de hogere fte bezetting meer dan gecompenseerd door lagere licentiekosten en doorbelastingen.

3.3.2 Verzuim

Het ziekteverzuim over de eerste vier maanden is 3,98% procent (bron AFAS)

3.4 Opvolging bevindingen accountant

De bevindingen uit de interimcontrole 2022 op het jeugdproces waren:

- Controle prestatielevering zorgaanbieders
- Vierogenprincipe en vastlegging controle zorgtoewijzingen
- Controle betaalbatch

De controle prestatielevering zorgaanbieders

De accountant merkt op dat wij de prestatielevering niet zelf controleren en dat dat wel aan te bevelen is (integreren in de reguliere procesgang). Landelijk is afgesproken, met instemming van de accountantsberoepsgroep, dat gesteund kan worden op de (goedkeurende) controleverklaring van de accountant van de zorgaanbieder. Voor deze werkwijze is gekozen om de administratieve lasten in de hele keten te beperken. Voor aanbieders die geen controleverklaring hoeven aan leveren controleert de accountant van de GR de prestatielevering. Voor PGB wordt dit gedaan door een externe partij die daarin gespecialiseerd is. SOJ heeft overigens in het verleden samen met BDO de mogelijkheden verkend om de prestatielevering in het proces in te bedden. Toen is gezamenlijk

geconstateerd dat dit niet de beoogde zekerheid voor de prestatielevering geeft vanwege de externe positionering van de Stichting Jeugdteams en de overige verwijzers.

Vierogenprincipe en vastlegging controle zorgtoewijzingen, inclusief woonplaatsbeginsel

De accountant beveelt aan bij het afgeven van de zorgtoewijzingen (circa 20.000 - 25.000 per jaar) het vierogen principe toe te passen, de controle per toewijzing vast te leggen en daarbij expliciet het woonplaatsbeginsel te controleren. De aanbevelingen vastlegging en woonplaatsbeginsel zijn destijds niet overgenomen, vanwege de afweging op gelopen risico en kosten. Er zijn hiervoor alternatieve instrumenten ingezet. In het kader van de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel is de verantwoordelijke gemeente inmiddels nauwkeurig bepaald. De borging van de juiste bepaling van de verantwoordelijk gemeente van mutaties bij bestaande cliënten en nieuwe instroom is ingericht. Met de invoering van het nieuwe backoffice-pakket per 1 januari 2023, zijn de aanbevelingen aangaande vastlegging van de controle gedeeltelijk (een vink in het systeem per te controleren item) opgevolgd.

Bovenstaande bevindingen keren jaarlijks terug. Enige jaren geleden is een position paper opgesteld hoe om te gaan met deze bevindingen en is deze besproken in audit commissie en Dagelijks Bestuur. Dienovereenkomstig wordt hier uitvoering aan gegeven.